cum ipo ſū in tribulatione .i. in pre
ſenti vita vt eū confortē Ait enī do
minus fidelibus ſuis In mūdo pſſu
rā habebitis Et ait apoſto. Oēs qui
pie volūt viuere ī chro: pſecutionem
patiunt. ab his ait Eripiā eū nō tñ
q̄diu viuit in hoc mūdo: q liberatio
plena et perfecta āte diē ſepulture eſ
ſe nō poterit. Eripiam ḡ eū ī morte
carnis. qñ nihil vltra q̄d vel corpi vl
aīe faciat mūd⁹ hēbit Et ipo erepto
poſtea ī reſurrectiōe generali glori
ficabo eū qñ ſurget in gloria Caſſ.
Et in illa beatitudie collocabit. vbi
iā locū tribulatio non hȝ. In illa aūt
erit etnitas vite ⁊ apta dei viſio. Vñ
ſbiūgit Logitudine dierꝫ replebo eū
hoc ē in eternum viuet. Et ſbdit to
tius premij finē Et oſtendā illi ſalu
tare meū .i. ieſuȝ chr̄m: vt in eternū
eum videat in quē credidit Col. Quā
diu mortali corpe circundamur non
deſinit hoſtis ātiqu⁹ nobis laq̄os pec
cati p̄tenderetā p cogitatōes cordis
⁊ deſideria carnis: q̄ꝫ p hoīes tā pxi
mos q̄ꝫ alienos. Nemo ergo fallat ſe.
neq̄ꝫ de ſui cordis puritate ſeu bo
nis opibus confidat: vt putet ſe nul
lis tētationū ſubiacere piculis. cū p
uigil ille tētator acriorib⁹ īſidijs pul
ſet quos plus viderit a peccatis abſti
nere. Tētat⁹ ē domin⁹ ieſus: vt nos
doceret diaboli tentatiōes ſuperare.
⁊ tentatori reſpondere Nō ei triſtes
eſſe debem⁹ ſi tentati: ſed ſi ſupati fue
rimus Vide quid dicat apo. Iacob⁹
Omne gaudium exiſtimate frēs mei
cum in tētationes varias incideritis.
ſcientes q tribulatio patiētiā opat.
patiētia āt op⁹ pfectū hȝ Et q aſta
turi erimus āte illud terribile tribu
nal iudicis: a cui⁹ latere mille cadent
⁊ decem milia a dextris ei⁹. deleam⁹
de mente nr̄a cogitationes vanitatis
q̄s diabol⁹ nob inſcribit: vt labor nr̄
nō ſit inanis corā deo Meditemur ꝯ
tinētiā: ſobrietatē: hūilitatē atq̄ꝫ iuſti
tiam. et eadē mētibus noſtris inſcri
bamus. ne cū cadētib⁹ a dexteris dei
cōputemur Nequaq̄ꝫ ḡ taceamus o
cioſi: ne laqueo venātium capiamur.
ꝓpterea eni deus tribulatiōes nobis
irruere pmittit: vt ad ipm vigilātius
confugiamus ⁊ nos efficiat puriores
Vt igit hic probatiores et in futuro
clariores eē mereamur. ſuſcipiam⁹ eq̄
anio q̄cq̄d illi fuerit gratū. grās agē
tes ei. qui nos dignat a laq̄is inimici
⁊ a v̄bo aſpo liberare. ieſu chr̄o q̄ eſt
benedictus in ſecula ſeculorū Amen

Bonū eſt con-

fiteri domio ⁊ pſallere no.
Titulus Pſalmus cātici
ī die ſabbati Hu. In pcedēti ps egit
ꝓpheta d victoria tētationū Sȝ q vi
ctoriā tētationū ſequit reqes mētis.
Ido in hoc ps et in hoc titulo agit
de requie vel q̄ete mētis que p ſabba
tū ſignat In illo ſabbo dn̄s req̄euit
ab oī ope q̄d patrarat. in q̄ iudei etiā
ceſſabāt ab oī ope ſeruili. p q̄d etiam
repſētat ſabbatuȝ eternitatis in q̄ ab
oī pena ⁊ miſeria eternaliter quieſce
m⁹ Eſt ḡ ſcēſus tituli Pſalm⁹ iſte per
quē notat ſpūalis opatio ē cātici: per
quē notat exultatio mētis Caſ. Ipe
ei cantat ī pſalmo. q̄ oēm vitaȝ ſuā in
grāꝝ actiōe conſtituit: ⁊ h̄ in die ſab
bati Hu. i. in die feſto ⁊ ī q̄ete mētis.
ꝓ eterna reqe obtinēda Intētio h⁹
pſalmi ē monere vt hic libent labore
m⁹ ꝓ eternis beneficijs agentes ſab
batū mētis Glo. Et q ꝓpter ſeculū
futuꝝ chr̄iani ſumus. Ideo quocūq̄ꝫ
modo habeāt ſe pſitia bona grati ſi
mus. dn̄m tam in proſperis q̄ꝫ in ad
uerſis laudātes ⁊ cum ꝓpħa dicētes
Bonū ē confiteri dn̄o Caſſ. Con
fitemur aūt (ſic ſepe dictū ē) du

obus modis. videlꝫ qn̄ pcc̄a nr̄a dā
nantes: miam dn̄i iugiter poſtulamꝰ
Cōfitemur etiā cū beneficia que ab
ip̄o ſuſcepimꝰ: eius ſꝑ muneribꝰ appli
camus: nec meritoꝝ nr̄oꝝ eē dicimꝰ:
quod ipius miſeratiōe preſtatᷣ Hu. L
ᴛ eriā bonum ē. i. honeſtū cōueniēs
ꝛ vtile ē psallere. Caſ. i. pijs opibꝰ
mandata dei peragere nomini tuo. i.
ad honorē nomis tui o altiſſime vt
ſicut pſalteriū a ſupioribus ſonat. ita
oꝑatio nr̄a ad aures diuinitatis aſcē
dat. Ric. Miniſtri etiam ecc̄ie iuxta
lr̄am debent laudare deū in orōne. ꝛ
pſallere ſupplici voce ad honorem et
gloriam nomis eiꝰ. ad quā ordinatur
talis laus. ꝛ non ad lucrū temporale
principaliter. licet ip̄i miniſtri ſecūda
rio poſſint intēdere victum ſuū ꝛ ve
ſtitū ſm̄ decentē ſtatum Ad ānunci
andū mane. i. tp̄e proſꝑitatis miaꝫ
tuā q̄ quicq̄d pſꝑm hēmus ꝓuenit
ex dei mia ꝛ veritatē tuā. i. iuſticiā
ꝑ noctem. i. tp̄e tribulatiōis. q̄ qcq̄d
aſꝑm nobis contingit: ex veritate
iuſticie diuine ꝓcedit Caſſ. Ita fit q̄
in vtroqꝫ tp̄e iuſtiſſime debeamꝰ lau
des domio confiteri Hug. In de
cacordo pſalterio. i. in expletiōe de
cem p̄ceptoꝝ dei Decalogꝰ eī hꝫ decē
cem cordas Caſſ. Quas ſi bonoꝝ a
ctuuꝫ qualitate tāgamus. ſalutare me
los efficiūt: ꝛ ad celoꝝ regna ꝑducūt
Hug. Hec obſeruātia mādatoꝝ dei
debet eē in cithara. i. in bono oꝑe
Caſ. Ille enī cātat cum cithara: qui
ſonum reddit ab inferiori: q̄a opera
bona videlꝫ elemoſynam aut peniten
tiam perficit ſine aſꝑitate triſticie. q̄a
iuxta apoſto. Hilarem datorē diligit
deus Ratio āt motiua p̄dicte lauda
tionis ſubiungitᷣ cum dicit Quia de
lectaſti me dn̄e in factura tua. Hug
Notādum q̄ duplex ē leticia in crea
tura dei. vna eſt q̄ hō letatᷣ in creatu

tura dei. īfigēdo ꝛ ponēdo in ea ſpeꝫ
et illa leticia peſſima eſt et mortifera:
Alia ē qua homo delectatur in crea
tura ꝓut eſt opus dei. ꝛ via q̄dāmodo
ducēs ad deū: et iſta bona eſt: de qua
hic loquitᷣ. Ric. Chriſtianus enim
quodcūqꝫ viderit in creaturis dei: ſꝑ
edificatur Debes enim cogitare ꝛ di
cere. Si ſol et luna: celum et ſtellle
ſeruiunt deo. quare ego non ſeruiaꝫ?
Reſpice apem. reſpice et formicam.
Apes ꝛ formice cogitant hyemem eſ
ſe venturam. et chriſtianus non cogi
tat iudicium eſſe futurum. Ille cogi
tant fame periclitari poſſe ſi non la
borauerint in eſtate vnde viuant in
hyeme: et nos non cogitamus. quia ſi
non fecerimus bona opera torquebi
mur in gehenna. Hoc totum quare
dixi. niſi quia intelligo factorem. ꝛ be
nedico deum. Hugo. Nec ſolum
delectaſti me in leticia mentis. ſed et
corporis. Unde addit. et in operi
bus manuum tuarum exultabo.
Hierony. Uideo arborem ꝛ conſi
dero quomodo cortice arbor quaſi
tunica veſtiatᷣ: et quaſi germen vireat.
et deinde video q̄ quaſi flos cadens
vertatur in pomum: et creſcat in me
um cibum Uideo quomodo deus in
omnibus mihi laborat. vt nihil mihi
deſit. propterea exultabo in te domi
ne Ric. Sicqꝫ per gradus creatura
rum animus hominis eleuatur ad de
um cognoſcendum et amandum. ve
runtamen quia homines rationes
creaturaruꝫ non poſſunt perfecte at
tingere ſm̄ q̄ dicitur eccleſiaſtici pri.
Cuncte res difficiles: nec eſt qui poſ
ſit eas explicare ſermone. Ideo am
miratiue ſubdit Quam magnificata
ſunt opera tua domine. Ric. In
hoc loco Marcion ꝛ Manicheus erū
punt dicentes. Si omnia deus fecit
et in vtilitate hominum fecit; quid

neceſſe fuit cimicē:id ē vermē qui na
ſcit̄ i carne facere et culicē? Ego tibi
breuiter reſpondeo Ut oſtēderetur
o homo fragilitas tua:hec facta ſunt.
Quādo cogitationē tuā ponis in ce/
lū:ſtatī mordeas a cimice ⁊ cōtremi/
ſcis Parua quidem corpa:ſed magna
ratio:ſingula habent vtilitates ſuas.
Ego ſic miror dominū in elephante
quomodo i formica:ſic illū pdico i ca
melo quō ⁊ in culice. Gallice chincel
les:theutonice:mueſien. Uide culicē
q̄i pūctū cuiſdā corpuſculi:⁊ tñ i cor
puſculi ipo pūcto oīa mēbra eē diuer
ſa. Hꝫ ſex pedes:hꝫ duos oculos:hꝫ
os et hꝫ vētrē.hꝫ tubalē vocē:hꝫ ⁊ a/
las Si conſideraueris membra: cor/
pus nō inuenis:⁊ magnificat̄ de⁹ qñ
ſine corpore membra ſunt omīa. Ni.
Item null⁹ vnq̄ꝫ ꝑ rōem inueſtigare
potuit i ꝑticulari q̄litatē magnetis q̄
ferrū attrahit Et ideo dī q̄ꝛ h̄ hꝫ a to
ta ſpē:q̄ꝛ ꝓprietas illa ſequit̄ magne
tis ſpeciē:ſꝫ q̄ ſit illa ignorat̄ Col Et
ſi domī magnificētia ſit magna circa
has creaturas:multo maior ⁊ inſcru/
tabilior circa hūane creature diſpoſi/
tionē:vnde ſꝫdit Nimis ꝓfūde facte
ſūt cogitationes tue Aug. Reuera
fr̄es mei nll̄m mare tā ꝓfūdū ē q̄ꝫ ē i/
ſta cogitatio dei.vt mali floreāt ⁊ bōi
laborēt. Nihil tam ꝓfunduꝫ q̄ꝫ ē iſta
cogitatio filij dei:laborāt q̄ꝛ flagellan
tur vt filij:mali exultāt q̄ꝛ dānant̄ vt
aliēi De⁹ iudicio ſuo fuat oīa O ꝓfū
dū diuitiaꝝ ſapientie et ſciētie dei et
Uir inſipiēs nō cognoſcet hec Ni
Dicitur hic inſipiens ille q̄ nō ſapit
beneficiū ſue creationis Et iſte meri
to tāq̄ꝫ ingrat⁹ repellit̄ a beneficio di
uine illuſtrationis.vñ ſꝫdit̄. Et ſtult⁹
nō itelliget hec Hu. Uñ .i.ad cho/
rint.ij. Aīalis hō nō ꝑcipit ea q̄ ſpūs
dei ſunt. Stulticia ei ē illi:⁊ nō pōt i/
telligere. Deīde dicit malos ꝑituros

vt alij timeant Uñ ſꝫdit Cū exorti
fuerīt peccatores .i.cuꝫ arriſerit eis
mundana ꝓſꝑitas ⁊ ceperīt florere
Sicut fenū q̄d cito areſcit ⁊ ſiccat̄ Et
apparuerīt Nic. Modico tpe floren/
tes tpali ꝓſꝑitate Oēs q̄ opant̄ iniq̄
tatē q̄s aliquādo ꝑmittit ꝓſꝑari tem
poraliter ꝓpt̄ aliq̄d bonū ipoꝝ modi/
cū.q̄d non meret̄ etnā mercedē.ſꝫ tm̄
tēporalē Ideo ſꝫdit̄ Ut intereāt in
ſeculū ſeculi .i.eternaliter pereāt ꝓ
pter ſuas iniq̄tates Caſ. Nō eni in/
tereūt vt eſſe deſināt : ſed eternaliter
pereāt qui nunq̄ꝫ ſuis afflictionib⁹ ex
uunt̄. Nic. Quod ꝓcedit ex alto dei
cōſilio Ideo ſꝫdit̄ Tu āt altiſſimus i
eternū dñe. Aug. Expectās deſuꝑ
ex eternitate tua qñ trāſeat temp⁹ ini
quoꝝ.quoꝝ tempus breue eſt Nic.
Tu āt altiſſimus ⁊ potēs es ad eos
puniēdū Uñ ſꝫdit Qm̄ ecce inimici
tui dñe:qm̄ ecce inimici tui Caſ. vi
delꝫ demonū cultores.vel quicunq̄ꝫ ꝑ
ceptis tuis nō obediūt Peribunt ꝯ
demnati in eternū ignem Au. Sicut
coniunx adultera efficitur inimica vi
ro ſuo:ſic aīa adultera amore reruꝫ
ſecularium nō poteſt niſi inimica eſſe
deo Illa timet virū ſed nō amat. Iſta
timet penā.ſed non delectat̄ iuſticia.
Ergo inimici dei oēs amatores mū/
di:de quib⁹ adhuc ſꝫditur Hu. Et di
ſꝑgent .i.ſeꝑabunt̄ a ſocietate ſcōꝝ
Oēs qui operātur iniquitatē ⁊ ꝓpt
hoc non appetēda ē ꝓſꝑitas maloꝝ
que tam care emitur:vt a domī con/
ſortio ſuos amatores faciat alienos:
Cōſequenter ponitur retributio bo
norum:qui domino deuotiſſima intē
tione placuerūt Unde dicit populus
fidelis Et exaltabitur ſicut vnicor/
nis cornu meum In hoc loco vni/
cornis ſignat vnitateꝫ:⁊ cornu digni
tatem Caſſ. Peccatoribus enim in
tartarū humiliatis.exaltabitur:id eſt

ſblimioꝛ apparebit coꝛnu.i.gloria ſcõ
rũ:q̃ h̃ ĩ vnitate eccĩe deo placuerũt.
Hug. ⸤ᴛ ſenectus mea⸥.i.nouiſſima
mea ⸤in mĩa vberi⸥.i.in vbertate cele
ſtis pãie quã ex mĩa dabit mihi dñs:
Et deſpexit⸥.i.deſpiciet ⸤ocul⁹ me⁹⸥
.i.iã vides chr̃z mihi occurrẽtẽ ⸤inimi
cos meos⸥demones ⸤ᴛ inſurgẽtib⁹
in me malignãtibus⸥ videlꝫ demoni
bus vt me terreãt ⸤audiet auris mea
⸥ Illud Mat.xxv. Intra in gaudium
domi tui ⸤Caſ. Sicut peccatores ſup̃
compati ſũt feno:q̃d delectabili viri
ditate oꝛit̃:ſꝫ celerrĩo fine ſiccat̃. Sic
iuſtũ cõpat digniſſime palme dicens
Iuſt⁹ vt palma floꝛebit⸥ Palma ẽ
aſpera inferius ĩ ſtipite. ᴛ dulces fru
ct⁹ hꝫ in ſũmitate Sic iuſtoꝝ conuer
ſatio in hoc mũdo ẽ duris laboꝛibus
plẽa.ſed in ſupnis ꝓbat̃ pulcerrima.
Glo Ubi floꝛebit gloꝛia ĩmoꝛ̃litatis
Deinde ſequit̃ alia cõpatio q̃ palma
eſt excellẽtioꝛ:cũ ſbdit̃ ⸤ᴛ ſicut cedr⁹
libani multiplicabit̃⸥ Cedr⁹ eſt arboꝛ
ĩputribilis ᴛ altioꝛ aliis arboꝛib⁹ ma
xĩe ĩ libano q̃ ĩterp̃tat̃ cãdidatio: ita
et iuſtus erit imputribilis ſtola ĩmoꝛ
talitatis: ᴛ cãdidus Hug Qui multi
plicabit̃ h̃ in grã. ᴛ ĩ futuro in gloꝛia.
Hu Et ꝙ non ſolũ vn⁹ ſꝫ multi ſũt q̃
floꝛebunt Ideo pluraliter ſbdit p̃mĩſ
ſã aperiens compationẽ dicens ⸤Caſ
Plãtati⸥ fide et radicibus ꝟtutum
⸤in domo domi⸥.i.ĩ eccĩa in qua duꝫ
plãtatio dicit̃ p̃deſtinatio ſignatur:ꝙ
niſi qs ĩ ea plãtat⁹ fuerit:cremẽtũ nõ
hẽbit feliciſſimũ ⸤ĩ atriis domus dei
nr̃i floꝛebũt⸥ Atriũ ei dicit̃ ĩitiũ mã
ſionis:domus ẽ interioꝛ In atriis q̃
floꝛebunt.i.in ip̃o initio reſurrectio
nis dum audient Uenite patris mei
ꝑcipite regnũ Glo. Et q̃i qs q̃rerẽt
None iã floꝛent:ſbdit ⸤Adhuc multi
plicabunt̃⸥ de bono in melius ꝓficiẽ
do ⸤in ſenecta vberi⸥ Caſſ Senect⁹

hũana moꝛbis grauiſſimis ſauciata tẽ
dit ad finem. E cõtra ſenect⁹ eccĩe du
cit ad vitã ꝑpetuã:ad beatitudinẽ mi
rabilẽ:ad pulcritudinẽ ſingularẽ: vt
luceãt ſicut ãgeli dei q̃ meruerit in il
la congregatiõe numerari In fine ſi
quidẽ ſeculi :ſanctoꝝ numerus tꝫ ĩ
ſenecta vberi creſcit: ᴛ ꝑſecutiõibus
crebris agit̃ vt cito p̃deſtinatoꝝ nu
mer⁹ impleat̃ Addiditq̃ ⸤ᴛ bene pa
tientes erunt⸥ Ni.ꝙ pacia conſum
mat Unde Jacobi.i. Pacia opus ꝑ
fectũ hꝫ ⸤vt ãnũcient⸥ in trãquillita
te mẽtis id q̃d ſequit̃. Hu. Qm̃
rect⁹ dñs deus noſter⸥.i.iuſt⁹ remu
nerando eos qui ꝓ ip̃o patiunt̃ ⸤ᴛ ñ
ẽ iniq̃tas in eo⸥ vt conſẽtiat iniq̃tati
maloꝝ:eã non puniẽdo. Au. Quõ ñ
ẽ iniq̃tas in eo:qñ ille tãta mala facit
ſan⁹ ẽ . filios hꝫ: et plenã domũ:abũ
dat in gloꝛia:exaltatus honoꝛib⁹: de
inimicis vindicat̃: ᴛ oĩa mala ꝑmittit
Alius innocens ſui negocii:nõ rãpiẽ
ens aliena:non p̃ quẽq̃ faciens: labo
rat in vinculis.in inopia eſtuat ᴛ ſu
ſpirat Eſto trãquillus: obſerua ſab
batũ coꝛdis:de q̃ titulus hui⁹ p̃s lo
cutus ẽ Noli ſeduci felicitate iniquo
rũ:noli attendere floꝛem feni Noli at
tendere ad tempus beatos:et in eter
nũ miſeros Nec iſta beatitudo q̃ mõ
foꝛis videt̃: vera ẽ:nec in coꝛde bt̃i ſt̃:
quia toꝛquẽtur mala conſcientia Tu
ãt patiens eſto:ſperãs de ꝓmiſſis do
mini dei tui Deus ẽ eternus qui mõ
ꝑcit malis.expectãs illos ad penam.
flagellat bonos:erudiens illos ad re
gnũ celoꝛum Noli turbari ſi te modo
flagellat:ꝓpterea:quia nõ tibi ſeruat
ignem eternum Et illum ꝓpterea di
mittit proſperari modo et letari:quia
auditurus ẽ Ite maledicti in ignem
eternũ q̃ pat⁹ ẽ diabolo ᴛ ãgelis eius.
Col. Oꝛemus dñz vt hui⁹ doctrine
monita ei⁹ auxilio ꝟtam⁹ ĩ opa.q̃ten⁹

qui hic plãtati ſumus ĩ domo domĩ:
in futuro florẽ meramur ĩ atrijs chr̃i
qui ẽ benedꝫ ĩ ſecula ſeculoꝝ Amẽ

Dominus re-

gnauit decorẽ Titulꝰ Laus
cãtici ipi dd ĩ die añ ſabba
tũ: qñ fũdata ẽ terra Caſ. Cuiꝰ ſẽſus
talis ẽ Iſte ps ẽ laus cãtici ꝑtinẽtis
ad diuitatẽ: q̃ debeť dauid.i.chr̃o qui
vere diciť dd.i.mãu fortis ac deſideã
bilis. qm̃ ſolus põt ꝓſtare q̃ vult. et a
ſuis cultoribus vnica affectione deſĩ
derať Hu. Et h̃ laus facta ẽ ĩ die añ
ſabbatũ.i.in feria ſexta paſceues: ĩ q̃
patiẽdo. et moriẽdo redemit genꝰ hu
manũ: qñ fũdata ẽ ťra.i.eccia q̃ de ſan
guine currente de latẽ chr̃i fũdata eſt
Intentio pſalmiſte ẽ hortari nos vt
laudemꝰ deũ q̃ dat nobis victoriã ten
tationũ. ⁊ ſabbatũ pectoris Prophe
ta igiť deſcribẽs ĩ primis chr̃i regni
inchoationẽ: dicit.

Dominus .i. ieſus chr̃s verꝰ deꝰ et
verꝰ homo regnauit .i. ſe regnare
ĩnotuit ꝑ miraculoꝝ exhibitionẽ ⁊ ꝑ
reſurrectionẽ Nic. In qua accepit
ptãtẽ ſup oẽꝫ creaturã. ꝓpť q̃d dicit
Math. vltio. Data ẽ mihi oĩs ptãs ĩ
celo et ĩ ťra Hu Et nõ ꝙ nõ dicit re
gnabit ſc̃m expectationẽ iudeoꝝ ĩ au
rea hieruſalẽ. ſꝫ: regnauit dicit: ꝙ ipe
iã ẽ ⁊ ãte fuit rex regũꝫ: ⁊ dominꝰ do
minãtiũ. ſicut apoc. xix. dr̃ Sequitur
Ni. decorẽ indutꝰ ẽ. Indumẽtũ di
uinitatis ẽ hũanitas chr̃i. ſc̃m ꝙ dicit
apo. ad philipp. ij. Ad ſimilitudinem
hoĩꝫ factꝰ ⁊ habitu inuẽtus ẽ vt hõ.
Et h̃ ĩdumẽtũ ãte paſſionẽ fuit paſſi
bile: mortale ⁊ deturpatũ ĩ paſſiõe ſc̃m
ꝙ dr̃ Iſaie. liij. Non ẽ illi ſpẽs neqꝫ
decor. ſꝫ in reſurrectiõe fuit glorioſũꝫ
et ſic decoratũ indutꝰ ẽ dñs fortitu-
dinẽ ꝙ iſtd ĩdumẽtũ factũꝫ ẽ ĩmõrle
⁊ impaſſibile et ꝓcinxit ſe ꝙ tꝫ̃ for
tis ꝓcinctꝰ ad bellũ: ĩ inferno detẽtos
potẽter eduxit: ⁊ ad celeſtia deduxit.
ſc̃m ꝙ dr̃ ſupra ps. lxvij. Aſcendẽs
chr̃s ĩ altũ: captiuã duxit captiuitatẽ
Etenĩ firmauit orbẽ terre ⁊c. Caſ
.i. ecciãꝫ ĩ fide quãdo ĩ euãᵒ dixit. Tu
es petrꝰ et ſup hãc petrã .i. ſup fidem
chr̃i qui ẽ petra: edificabo ecciam me
am: et porte inferi ñ ꝓualebũt aduer
ſus eã Vera ſalus mirabile ꝓcõiũꝫ.
vt terra illa que ſignat ecciãꝫ toto or
be diffuſã: nõ cõmoueať vllatenus. q̃
uis ipa frequẽti cõcuſſiõe vexeť Pa
rata ẽ ſedes tua qua ſedes ad dexte
rã pr̃is ex tunc videlꝫ a reſurrecti
one Vel pata ſignat ꝓdeſtinationẽ ꝑ
quã pať ſedes chr̃i Nic. ex tũc .i.
ab eťno. ꝙ a creatiõe celi empyrei. pa
rata ẽ ſedes hoĩs chr̃i ibidẽ ſup ãge
los A ſeculo tu es q̃d dr̃ ad hebre.
viij. Ieſus chr̃s heri et hodie ipe ẽ ĩ
ſecula Deinde deſcribiť chr̃i regni ĩ-
pugnatio. quod fuit ꝑmo ĩpugnatũ ꝑ
ꝓncipes ſacerdotũ: volẽtes ĩpugnaẽ
chr̃i reſurrectionẽ et aſcẽſionem. ⁊ re
gni eius ꝓdicationẽ. vt habeť act. iiij.
Poſtea ꝑ ĩpatores rõnos ⁊ alios ty
rãnos qui vbiqꝫ terraꝝ voluerũt ex-
tirpare populũ chr̃ianũ: vt ſic d chr̃i
regno nõ eẽt mẽoria Et h̃ ẽ ꝙ ꝯñr
dr̃ Eleuauerũt flumĩa dñe .i. potẽ
tes hꝰ mũdi q̃ ꝑ flumĩa deſignanť. vt
magis patebit ĩ. Eleuauerũt flumĩa
vocẽ ſuã q̃d fuit ĩpletũ qñ ĩpatores
rõni ⁊ tyrãni voce publica ꝓcipiebãt
chr̃ianos vbiqꝫ exťmiari Eleuaueřt
flumĩa fluctꝰ ſuos .i. pſecutores ſuos
atroces ꝯ chr̃ianos Per talẽ pabolã
loqť Iſa. viij. Adducet dñs ſup eos
aq̃s flumĩs fortes .i. mťtos reges aſſy
rioꝝ Deiñ deſcribitur chriſti regni ꝯ
firmatio. que facta ẽ per hoc ꝙ inter
pſecutiões acutiſſimas tyrãnoꝝ ma-
xime creuit numerꝰ chr̃ianoꝝ: vt pꝫ
ex geſtis apoſtolorum et martyrum.

Uñ dicit Mirabiles elatiões maris
.i. pſecutiones ptãtis ſecularis ꝯ fi/
dem catholicam mirabiliter exarſe/
runt. Gregoꝛi⁹. nono moꝛalium.
ꝙ cū gẽtilitas conſpiceret moꝛẽ ſuū
deſtrui noue cõuerſatiõis pdicatiõe.
cū mūdi h⁹ diuites viderūt facta pau
peꝝ chꝛianoꝝ ꝯire elatiõi et dñatiõi
ſue. atꝫ ſeculi ſapiẽtes attẽderẽt ſibi
ĩperitoꝝ ꝟba aduerſari. ĩ pſecutiõis
ꝓtin⁹ tẽpeſtate tumuerūt: ⁊ ad pſecu
tiõis ꝓcellas ſe extulerūt. Sꝫ has ela
tiones domin⁹ mirabiliter miraculo/
rum operatiõe temperauit. Unde
ſbdit mirabilis ĩ altis dñs. q̃ ꝟtute
ex alto ſcãm eccleſiam creſcere fecit ĩ
pſecutiõib⁹. Nã miſtros ſuos: videlꝫ
aplõs ⁊ alios diſcipulos pl⁹ oñt poſ/
ſe p miracula. q̃ꝫ ptãtes ẽrene tumue
rūt p irã. Ni. Propẽ q̃ miracula Te
ſtimonia tua .i. ꝟba euãgelice pdica
tionis credibilia facta ſūt nimis .i.
valde firmata ſūt ẽm ꝙ dr̃ Marci vlti
mo Illi ãt ꝓfecti pdicauerūt vbiqꝫ
domĩo cooperãte ⁊ ẽmonẽ cõfirmã
te ſequẽtibus ſignis. Col. Poſtq̃ꝫ do
cuit ecciam in pſecutiõib⁹ augmẽta
tã: oñt quo ornamẽto decorãda ẽ di.
Hu. domū tuã dñe decet ſcitudo.
vt ei⁹ oẽs fideles ſint ſãcti: habẽtes
caſtitatẽ in corpe et charitatẽ in ſpū
Nic. in longitudĩe dieꝝ. ꝙ dom⁹ di
q̃ ẽ eccia militãs pmanebit ĩ ſãctitate
fidei vſqꝫ ad finẽ mūdi. Et ĩ eccia triū
phãte nõ recipiẽ aliq̃d niſi ſãctū. ẽm
ꝙ dicit apoc. xxi. Nõ ĩtrabit ĩ ea ali
quod inquinatū: ⁊ durabit in ẽtnum
Caſſ. Audiãt ĩſipiẽtes hũc pſalmū
chri ẽgnū pnũciãtẽ. p quẽ nob diuer
ſa grãꝝ munera collata ſūt. per quem
moꝛs occubuit. vita ẽſurrexit: diabo
lus vict⁹ ẽ: ⁊ hõ noſcit eſſe liberatus.
Exultãt ãgeli: gloꝛiãtur celi. ⁊ p ne/
fas adhuc hõ reddiẽ ingratus. cui ſin
gulariter ſbueniſſe mõſtrat. Nos igi
tur bñficia dñi ſaluatoꝛis nr̃i deuota
ꝯſidratiõe meditãtes. hũilẽ ipi⁹ clemẽ
tiã dẽpcemur. q̃ten⁹ mūdo nos coꝛde ac
coꝛpe ĩ ſcã eccia ſua cuſtodire digneẽ
ne polluaẽ ĩ nob bapmi grã ĩ q̃ renati
ſum⁹ ad vitã. Per te ieſu chꝛe ſal/
uatoꝛ mūdi q̃ es bñ. ĩ. ſ. ſ. Am̃

Deus vltionū.

Titul⁹. ps dd̃ q̃rta ſabbi
Hug. Supra egit ꝓpheta
de regno chꝛi. Sꝫ ꝙ ꝯ ipꝫ multi mur
murãt dicẽtes: ꝙ ñ bñ regit mūdū. eo
ꝙ pmittit malos ꝓſpari ⁊ floꝛẽ ĩ mun
do. bonos ãt ẽbulari. Ni. Tãqꝫ ñ cu/
ret de illis q̃ ſūt in ſeculo. In q̃rum
pſona dicit Iob. xxij. Circa cardines
celi pãbulat. neqꝫ nr̃a cõſiderat. Ex q̃
erroꝛe ſequiẽ. ꝙ hoĩes ſine freno cur
rūt ad vitia. non expectãtes aliq̃s pe
nas vel pmia p bonis vel malis acti/
b⁹ ſuis. Ido ĩ h ps⁹ hũc erroꝛẽ deſtru
ens Aug. docet paciam hñdã ĩ labo
ribus ꝯ iniq̃ꝝ felicitates. Hu. Cui⁹
tituli ſcꝫ⁹ talis ẽ. Pſal⁹ iſte ẽ dd̃ ꝓpheẽ
habitus ꝓ his q̃ ſignant p ea q̃ facta
ſẽ. iiij. ſabbati. i. iiij. die creatõis mūdi.
q̃ die lũinaria celi fcã ſẽ: vidꝫ ſol lũa
⁊ ſtelle. q̃ ſic ſine murmuẽ pagūt cur
ſū ſuū. nõ curãtes q̃ inferi⁹ pagũtur:
ſic fideles ſine murmuẽ ſint ĩ natiõe
pũerſa. ñ curãtes de felicitate maloꝝ
Aug. Uñ apo. docꝫ nos dicẽs Oĩa
facite ſine murmuratiõe ⁊ diſceptatio
ne vt ſitis irrepheẽſibiles ⁊ ĩmaculati
filij dei ĩ medio natiõis praue ⁊ pũer
ſe. int̃ q̃s lucetis ſic lumiaria ĩ mūdo
ꝟbū vite ꝯtinẽtes. Intẽtio ꝓpheẽ hoꝛ/
taẽ nos ad paciaꝫ. Caſ. Uidẽs ãt ipe
ꝓpha pũerſoꝝ iniq̃tates ĩ magnã ꝓſi
luiſſe licẽtiã: diſtrictū dñi iudiciū eis
q̃ ẽribilia fulmina cõminaẽ dicẽs

Eus vltionū .i. punitionū dñs
chꝛs q̃ iudicatur⁹ ẽ mūdū ⁊ vl
tionibus iuſtis affligẽ veniet obſtina

ros Nu deus vltionũ bis dr̃ vltio
nũ in plurali: ꝙ puniet malos in cor/
pore ꝛ aĩa libere egit. Nic. ꝙ nõ ẽ
ſbditus alicui legi, ꝛ ideo põt pcere
a pẽa ſm ꝙ ſibi placz cuilibz deliquẽ
ti: nec facit iniuſticiã alicui. Vñ apo.
ad romanos. ix. dicit. Cui vult miſe
retur: ꝛ quem vult: indurat. i. indura/
ri pmittit. Cuius iudiciũ ꝓpha dep/
cãdo ſbiungit Exaltare. oſtendẽdo
tuã potẽtiã. q iudicas terrã. inferẽdo
peccatoribꝰ penã. redde retributionẽ
ſupbis. Caſſ. q in ſua malignitate p
ſeuerãt: nec aliqua ſatiſfactiõe ad dñi
miãz vident̃ puenire. Iſtis retributio
dabit̃: quãdo audiẽt dñz dicentẽ. Ite
maledicti in ignẽ eternũ: q paratus ẽ dia
bolo ꝛ ãgelis eius. Adhuc ſbiũgit de
peccatoribꝰ qui obſtĩata volũtate dui
reſcunt: d. Vſqꝫ quo pctõres domĩe. i.
quãdiu ꝓcedet̃ eis licẽtia malignãdi.
vſqꝫ quo. Repetitio iſta dolorẽ diutur
ne expectatiõis oñt. ꝙ ſp inocẽtibꝰ
graue ẽ criminoſorũ expectata iactan
tia. pctõres gloriabunt̃. Nic. Nõ
eĩ ſufficit eis peccare. ſed etiã iactãt ſe
peccaſſe: alliciẽtes alios ad peccãduz
Vnde ſbdit̃ Hug. Effabunt̃. i. ec
fabunt̃ p iactãtiã. ꝛ loquent̃ iniqtatẽ.
i. iniqua opa ſua. Vel ex ne illud loq
ſolũmõ ſmonẽ eẽ putares: addidit.
loquent̃ oẽs qui operãtur iniuſticiã.
cõtinuo declarat dicens. Populuz
tuũ. videlꝫ fideles tuos. humiliauerũt
opprimẽdo. ꝛ hereditatẽ tuã. vide
lꝫ pdictũ populũ chriſtianũ. vexauerũt
Caſ. Quẽ iõ dixit vexatũ: ꝙ innume
ris cladibꝰ eos ſupbi pſecutores atte/
rere tẽtauerũt. Viduã ꝛ aduenã interfe
cerũt: ꝛ pupillos occiderũt. Aug. Ma
nifeſta ſũt illa ſingula: nec opus ẽ in
his immorari. Hug. Poſt tãta mala
nõ timẽt incidere in peccatũ blaſphe
mie. Vñ ſbdit. Et dixerũt. cũ hec oĩa
mala facerẽt. non videbit dñs. mala

q fecimꝰ. nec intelliget deus Iacob.
Nic. i. chriſtianorum. quaſi dicat. deꝰ non
curat de illis q fiũt in hoc mũdo. vt s̃
dictum ẽ ĩ titulo huiꝰ pſ. Nic. Illis
hoc dicentibꝰ: videte q̃d reſpondeat
ſpũſſctũs. Intelligite inſipiẽtes ĩ po
pulo: ꝛ ſtulti aliquãdo ſapite. Caſſ.
Inſipiẽtes illos appellat q in eccia ꝯ
ſtituti: ſeculi iſtius felicitate morden
tur. In populo ãt iõ ſbiunxit: ꝙ pra
uas itelligẽtias ſuas cõuẽticulis po/
pulorum publica voce denũciãt: ꝛ docẽ
vident̃ qđ ipi peſſima intẽtione didi
cerũt. Stultos ãt illos dicit qui vere
religionis expertes. i. neſcij: apta ꝯdicti
one blaſphemãt dicentes. nec videre
deũ quid hoĩes faciũt: nec intelligere
q diligũt. Nic: aliqñ ſapite. i. aduerti
te ptãtẽ dñi vel pietatẽ. Quõ talia pu
tatis dñz negligẽ q ſuis pceptis cog
noſcitur inhibẽ. Qui plãtauit aurẽ
ñ audiet: aut q finxit oculũ nõ ꝯſide
rat. Nic. Quaſi dicat. h̃ ẽ abſurdũ ꝙ
hoĩes corruptibiles cognoſcũt iſta in
feriora: ꝛ deus ignoret. ꝙ q̃cquid p/
fectiõis eſt ĩ iſtis inferioribus: totum
pexiſtit eminẽtius ĩ prima cauſa. ꝓpẽ
q̃d phs pmo de aĩa arguẽs ꝯ Empe
doclẽ ducit eũ ad incõueniẽs. ꝙ deus
ignoraret aliqua q inferiores cogno/
ſcũt. ſ. litẽ. ꝙ ille dicebat ſimile a ſimi/
li cognoſci. Iſta ãt ĩferiora dicebat eẽ
ꝯpõita ex amicicia ꝛ lite: ſed ĩ ſupiori
bus lis nõ hꝫ locũ. nec p conſequẽs
cognitio litis. Hug. Qui corripit
gẽtes. in pñti p minoribus peccatis
nõ arguet. in iudicio p maioribꝰ im
mo arguet et puniet. q docet hoiem
ſciaz. nũq̃d erit inſciꝰ? Abſit. hoc eſ
ſe nõ põt: q̃d pbat p locũ a mĩori di.
Dñs ſcit cogitatiões hoim. q̃ mul
to fortiꝰ opa eorum. Caſ. Et bñ dictũ ẽ
dñs nouit: ꝙ ipi ſe ſp noſcere nõ pñt
qui prauis cogitatiõibus occupãtur.
Et ꝯ illis cogitatiõibꝰ dicit dñs. qm

ſūt. pficuuȝ nō habētes fructū Hie
vultis ſcire qm̄ cogitationes hoim̄?
vane Pater et mr̄ nutriūt filiū. ⁊ p/
mittūt ſibi de illo felicitatē Mittunt
ipm̄ ad ſtudia ⁊ erudiunt Uenit vſq
ad adoleſcētiā: diſponūt vt etiā milu/
tet Cū oīa cogitauerint p̄ ānos .xxx.
vna febricula venit ⁊ tollit oēs coꝛꝝ
cogitatiōes Una ſola cogitatio felix
ē. ſ. cogitatio de dn̄o Col. Poſtq̄ di
xit quō amatores mūdi caducis cogi
tatiōibus illudunt. pn̄r oñt quō fide
lis populus doctrine celeſtis verita
te firmat dicēs Nic. Beatꝰ homo
quē tu erudieris dn̄e. ipm̄ illuſtrādo
in mēte Hie Felix plane qui deo ma
giſtro vtit: vnde ſbdit ⁊ de lege tua
docueris eū videlȝ d̓ lege euāgelica.
aut de ſcripturis tuis. Hu. Ut mi
tiges ei videlȝ pn̄s tps a dieb' ma
lis h̄ ē: vt leuius poꝛtet et ſuſtineat
tribulatiōes que ei inferunt Caſſ. A
pſecutoꝛib' quibus fauet hūana feli/
citas Qui dies nō durabūt niſi ad il
lud. dōec fodiat peccatoꝛi fouea. cū
dies ei' ſepulture venerit: qn̄ ad tps
pccōres floꝛētes nō āplius ſupbiūt.
nec vlterius de pſpitate gaudebūt: ſȝ
tunc recipiēt q̄d hic coꝛrigere nolue
rūt: cum eoꝝ coꝛpus ⁊ aīa ponētur ī
gehenna. Hie. Uidetis igit quoniā
ſcia ⁊ exercitatio ⁊ opa in ſcripturis
ſanctis mitigent nobis dies malos?
Ecce floꝛent peccatoꝛes dōec fodiat
eis fouea. Quid de me ingͣs erit qui
laboꝛo inter peccatoꝛes? Reſpōdet
tibi quod ſequit Hu. Quia nō re/
pellet in futuro dominus plebē ſu
am chr̄ianā ſuis p̄ceptis obediētem.
q̄uis eā in preſenti coꝛrigat ⁊ flagel
let ⁊ hereditatē ſuā .i. ipam plebē
ſanguīe eius acquiſitaȝ nō derelin/
quet q̄ pmiſit ei dicēs Mat. vltimo
Ecce vobiſcū ſum oībus diebus vſq
ad conſummationē ſeculi: hoc ē Hu

Quoaduſq iuſticia .ſ. diuina cō
uertatur in iudiciū .i. ponatur in ex
cutione in extremo iudicio in q̄ omīa
reducentur in debitū oꝛdinē iuſticie.
cū reddet vnicuiq ſcḋm opa ſua Glo.
Et qui ſupple ſentiūt iuxta illaȝ
reſpōdet Oēs recti coꝛde Au. Qui
ſunt recti coꝛde? qui hoc volūt q̄d deꝰ
vult Parcit deus peccatoꝛibus Tu
vis vt iā pdat peccatoꝛes: diſtoꝛti coꝛ
dis es ⁊ praue volūtatis quādo aliud
vis: aliud vult deus. patiens ē pccō/
ribus: tu nō vis tolerare peccatoꝛes.
conuerte coꝛ tuū ⁊ dirige ad deū: q̄ ⁊
deus infirmis cōpaſſus ē Hu. Cōſe
quenter pͥpheta videns malos oppri/
mere bonos: ī pſona ipoꝝ bonoꝝ ex/
clamat ad dominū. ⁊ petit auxiliū: d.
Quis ɔſurget mihi in auxiliuȝ ad
uerſus malignātes vt vincam eos:
aut ſi n̄ poſſim eos vicē qs ſtabit
pſeuerāter mecuȝ aduerſus opan/
tes iniquitatē? vt nō vincar ab iniq
tate eo Au. Perſuadēt multi mul/
ta mala Serpens diabolus n̄ deſinit
ſuſurrare vt facias iniq̄tatē: pſtrepūt
⁊ dicunt mali hoīes Quare ſic viuis.
tu ſolus es chr̄ianus. quare nō facis
vt alij faciūt Quis ḡ occurret p̄ncipi
iniq̄tatis diabolo ⁊ āgelis eius. ⁊ hoī
bus ſeductis ab eo? Hug. Quaſi di
cat Nullus p̄ter dominū Probatio.
Niſi q̄ dn̄s adiuuit me .i. niſi mihi
affuiſſet dei auxilium ſpeciale paulo
minus .i. fere habitaſſet in inferno
anima mea .i. in illā foueā vitioꝝ p
rinus icidiſſeȝ. Caſ. In qua certum
ē pccōres poſſe demergi. q̄ fere cōſē
ſiſſeȝ vanis pſuaſiōibus iniq̄ꝝ. niſi
dn̄s fuiſſet liberatoꝛ Hu. Deide oñt
q̄ dn̄s iuuat illos q̄ ſe debiles ⁊ indi
gētes cōfitent d. Si .i. p q̄ dicebā
ɔfitēdo motꝰ ē pes meꝰ .i. affectꝰ coꝛ
dis mei ad pccm̄ Pes aīe eſt amoꝛ
et affectus q̄ mouet quādo derelicto

veteri amico chriſto nouus amat̃.ſcʒ
mundus Et q̄ confeſſus ſū peccatuʒ
⁊ infirmitatem meã. mĩa tua dñe ad
iuuabat me. Caſſ. Tãtuʒ ei valet in
principijs accelerata confeſſio vt ãte
indulgentia ꝯueniat q̃ȝ pena ꝓcellat
ſicut petr⁹ ãbulãs ſup aquas maris.
Ideo cito meruit a chr̃o adiuuari q̄
infirmitatẽ ſuã obrui ꝓtin⁹ exclama/
uit. Col. Sẽtiens itaq̄ȝ popul⁹ fidẽ
lis miam dei ſibi i tẽtationū et aduer
ſitatum ꝑiculis adeſſe: dulcedinẽ con
ſolatiõis domĩ exponit dicẽs Secū
dū multitudinẽ doloꝝ meoꝝ. q̃s pa/
tioꝛ in corde meo de tentationib⁹ ⁊
ꝑſſuris vite p̃ntis. cõſolationes tue
q̃ias intelligo ex ſcripturis ſãctis
letificauerũt animã meã. Hie. Naʒ
hoc ipȝ apoſtol⁹ loquit̃ .quoniã ſ^m la
boꝛes ⁊ miſerias q̃s in iſto ſeculo pa/
timur hẽm⁹ mercedẽ apd̃ deū in celis
Magnitudo tribulationum magnitu
do p̃mioꝝ ẽ.q̃t patimur vulnera tot
meremur ⁊ coꝛonas.quãto magis e/
gi p̃niaȝ: totiens me conſolat⁹ es. Vi/
nã fudi lachꝛymã.vnã merui cõſolati
oneȝ.decem fudi lachꝛymas.decẽ me
rui cõſolationes. quãtū q̃ȝ fuit põd⁹
p̃nie: tãt⁹ fuit cõſolationū numerus.
Caſ. Ipe ſũt cõſolatiões tue: q̃ leti
ficauerũt animas: q̄uis coꝛpa videã/
tur afflicta Hug. Sȝ mali qui me ꝑ
ſequuntur huius cõſolatiõis nõ ſũt
ꝑticipes.q̄ Nunquid. ꝑ non adhe
ret tibi ſedes ĩiquitatis? Au.i.nẽo
ĩiqu⁹ ſedet tecū. Cui⁹ rõeȝ reddit di.
q̃ fingis. .i.formas facis vl̃ plaſmas
laboꝛẽ i p̃cepto. .i.de doloꝛe vl̃ dẽ la
boꝛe facis nobis p̃ceptū vt ipſe doloꝛ
p̃ceptum nobis ſit Caſ. Preceptuȝ
enim ipſius continet Beati qui lugẽt.
q̄m ipſi conſolabunt̃ Au. Iniqui vo
hmõi p̃cepto nõ obediũt ſed poti⁹ ꝯ
dicũt.q̄ floꝛere et gaudere volunt Er
go tecū ñ ſedebũt: tecū nõ regnabũt

Hie. Nemo doꝛmiens coꝛonat̃.nẽc
refecto ventre põt digne de ieiunijs
diſputar̃. Omnia precepta domini la
boꝛem habent.ſine laboꝛe non poſſu
m⁹ poſſidere regna celoꝝ: qui vult
ſequi regna celoꝛum diebus ac nocti
b⁹ oꝛet; vigilet: ieiunet.iaceat i ciatro
.i.in cilitio ⁊ cinere: non in pluma.ñ i
ſerico.q̄ p̃nia delicias nõ amat Hug.
Cū igit̃ viuis laboꝛa in paucis annis.
q̄ inde requies erit tibi ſempiterna:
Ecce quantū p̃cium Damus quodã
mõ vnã ſiliquã.i.folliculuȝ grani vel
leguminis ad accipiẽdos theſauros
ſempiternos.ſiliquã laboꝛis ad incre
dibilem requiem Sequit̃ Captabãt
Hie. Vide verſuū diſſonãtiã Que
eni ẽ conſequentia in hoc.qui fingis
laboꝛeȝ in p̃cepto? captabãt in aiaȝ
iuſti. ſed quid auris carnea nõ intelli
git. Quid ergo dicit: qui fingis labo/
rem in p̃cepto.ꝓpterea inquit laboꝛa
mus in p̃cepto dñi diebus ac noctib⁹.
vigilam⁹ oꝛamus ieiunam⁹.q̄m mul/
tos habemus aduerſarios qui capta
bãt Hug.i.frequenter taȝ in verbis
cõtumelioſis q̃ȝ prauis exẽplis tẽta/
bãt deceptioneȝ cape in aiam iuſti vt
eum ad peccatū traharent ⁊ ſanguinẽ
innocentem cõdemnabãt. Hie. So
lent iniqui dicere. Ille qui occiſus ẽ
non occideretur niſi foꝛnicatoꝛ eſſet:
aut aliquod peccatū habuiſſȝ Ruina
illum nõ occupaſſet niſi fuiſſet pecca
toꝛ.q̃ȝdiu in hoc ſeculo ſumus: omia i
communi patimur. Iuſt⁹ ⁊ peccatoꝛ
equaliter moꝛiunt̃: ſimilis exitus am
boꝝ.ſed diuerſa p̃mia. alius ducit̃ ad
gehẽnã ⁊ ali⁹ ad regna celoꝝ Sufficiat
tibi o iuſte conſciẽtia tua: gratia tua:
⁊ ſi cõdemnat⁹ fueris ab hoĩb⁹: ſit ſã
guis tuus innocẽs: clamabit ad dñȝ
Caſſ. Hic verſicul⁹ ad dñm ſaluatoꝛẽ
etiã poteſt referri: qui vere innocens
atq̄ȝ immaculatus ꝓ nr̃a redemptiõe

ſētentiā īiuſte condemnationis accet
pit Ut āt oſtenderet pſecutiones ho
minum nihil valere conſequenter ſb
dit dicens Et fact⁹ ē mihi in refugi
um in tribulatioib⁹ Et deus me⁹ in
adiutoriū ſpei mee Au Quādiu hic
ſumus: in ſpe ſumus: nonduz in re: ſʒ
ne in ſpe deficiam⁹ adeſt pmiſſor nos
erigens: ⁊ tēperās ipa mala que pati
mur: ſicut ſcriptū ē Fidelis deus qui
non ſinit vos tentari ſupra q̄ʒ potes
ſtis ferre: ſed faciet cum tentatione
etiā exitum vt poſſitis ſuſtinere Hic
mittit in fornacem tribulationis: vt
coquatur vas. non vt frāgat᷑ Et quid
fiet de iniquis? Hu. Et reddet il
lis iniquitatē ipoꝝ .i. penam p iniq
tate ⁊ in malicia .i. p malicia Leoꝝ
.i. Caſſ Et nota q̄ hoc nomē malicia
oīum crimen capax eſſe dicit᷑ Nā ſic
charitas multifarias ꝟtutes contiẑ.
ita malicia crimina diuerſa complecti
tur diſperdet illos dominus de⁹ nr̄.
.i. a ſuo regno efficiet alienos. cum
eis dicet Ite maledicti i ignē eternū.
vbi incomphēſibilē penā ſuſtinēt dā
nati Reſpiciam⁹ hūc pſalmū q̄ deco
re reſplendeat. quēadmodū illi mur
murationi coī reſponſum ē: qua ma
xime laborat humana fragilitas Nul
lus īuideat perituris: nullus felices
eſtimet qui ſub eternitate dānādi ſūt
amem⁹ potius afflictiones q̄ faciūt p
petuo felices. Certe deus de malicia
īiquoꝝ erudit nos: caſtigat ⁊ purgat
Tolerandi et diligendi ſunt iniqui q̄
rū inſecutiones nobis conferūt lucꝝ
eterne vite Si enim amaram iā medi
ci potiōez nō reſpuim⁹ vt mereamur
tempalē ſuſcipe ſoſpitatē. q̄s ſane mē
tis nō feret patiēter tpales corporis
moleſtias. p quas eterna gaudia ad
quirunt᷑: maxime cū in ipis moleſtijs
ac miſerijs āplius auxiliet᷑ nobis de
xtera creatoris Caſ Orem⁹ ergo do
minū noſtꝝ q̄ adiutor ē in tribulatio
nibus. vt qui in preſentis vite malis
multipliciter fatigamur: benigne nos
conſolari dignet᷑. quatinus in hac vi
ta ſalubriter purgati. ⁊ ī futuro ab ī
quoꝝ penis miſericorditer erepti. in
regno celeſti per ipius grām. etne be
atitudīs efficiamur conſortes. Per
dñz nr̄m ieſū chrm̄. qui ē benedictus
in ſecula ſeculorum Amen

Venite exulte.

Titulus. Laus cātici ipi
dauid Ni. Apo. ad hebre.
iij. ⁊ iiij. cap⁹. ponit magnā ptez hu⁹
pſalmi. ſ. ab illo loco Hodie ſi vocem
⁊c. vſq̄ʒ ad finē dicēs q̄ hoc fuit dictū
a dd: Unde ſequit᷑ q̄ eſt auctor iſti⁹
pſalmi Et dicit apoſtol⁹ ibidē q̄ pſal
m⁹ iſte nō loquit᷑ de ingreſſu terre p
miſſionis q̄ iā āte ānos multos trāſi
erat tpe Joſue vt hebrei de eodē ps
exponūt. ſed loquit᷑ de ingreſſu terre
viuentiuz aperiēde p chrm̄ tpe grē.
qui per ſuam benedictam paſſionem
amouit impedimētū: q̄d fuit p pecca
tum originale Unde ſenſus pdicti ti
tuli talis ē. Caſſ. Laus ſignat vocis
deuotionem: canticum hilaritatē mē
tis: q̄d ī ope pſalmodie vtrūq̄ʒ debz eſ
ſe ſociatū: q̄tenus officiuz lingue nr̄e
coniūcto gaudio compleat᷑. Hec laus
cātici cantatur ipi dauid .i. domio ſal
uatori. Ni. q̄ venit redimē gen⁹ hūa
nū p mortē ſuā Hoc pṽidens pph̄a
populum maxime hābraicū ſm̄ inten
tionē apoſtoli ad chr̄i laudē inducit.
dicens Glo.

Venite o vos oēs q̄ longe eſtis
a deo p prauitatem vite: de q̄b⁹ pph̄a
Iſai. ait Populus hic labijs me ho
norat. cor āt eoꝝ lōge ē a me Ni. Ue
nite nō corpis paſſibus: ſʒ affectu mē
tis per fidē et deuotionē Aug. Ex
ultem⁹ nō ī ſeculo cuius leticia mala

ē ſed in domino. Caſſ. De quo vera p̄
ſumptiōe gaudet. vbi exultatio edifi
cationē reperit nō vtiq̧ ruinā. Seq̄t
Iubilem⁹. cū leticia cordis inenarra
bili. Nic. Iubilus ei dicit̄ cordis gau
diū ita intēſū q̄ nō pōt interius cō/
tineri quin appareat in ſigno exterio
ri. deo ſalutari nr̄o. Caſ. i. ad laudē
ieſu chr̄i veri dei q̄ p̄ nobis moriēdo
ſalutē conceſſit patiēdo exēplū tribu
it. reſurgēdo ſalutaria munera dona
uit. Nic. De q̄ Mat. i. āgel⁹ dixit. Vo
cabis nomē eius Ieſuz. Ipe ei ſaluū
faciet populum ſuū a pc̄tis eoꝝ. Pre
occupem⁹. i. pueniam⁹ faciē ei⁹ i cō
feſſiōe. Nic. h̄ ē p⁹ q̄ȝ nob̄ auerſa fa
cie in iudicio iraſcat̄: cōfiteamur pec
cata. Aug. Dānem⁹ q̄d fecimus: vt il
le q̄d coronet nō q̄d dānet inueniat:
Et hoc ad laudē cātici ꝑtinet. q̄ cuz
peccata nr̄a cognoſcim⁹: dei gloriā ꝯ
mēdam⁹. ꝛ in pſalmis. i. in laudib⁹
deuotis iubilem⁹ ei. deo gr̄as agen
tes. Nic. Et ſbiūgit cāſ illi⁹ ꝯfeſſiōis
ꝛ laudis di. Qm̄ de⁹ magn⁹ dn̄s. cu
ius magnitudis n̄ ē finis. ꝛ rex ma/
gnus ſup omēs deos. q̄ tā ſup ſcōs
āgelos ꝛ ꝓph̄as dei amicos: q̄ i ſcptu
ra dicunt̄ dij ꝑticipatione: q̄ȝ ſr̄ deos
gētiū. Caſ. Chr̄s ē de⁹ magnus omi
potēs: qui reuera rex dicit̄: qm̄ ꝛ cre
at oīa ꝛ regit vniuerſa. Poſt magnitu
dinē dn̄i predictā venit ad eius mira
bilē infinitamq̧ clemētiā cū ſbiūgit.
Nic. qm̄ nō repellet dn̄s plebē ſuā.
quā ꝓprio cruore r̄dēit. Quia i ma
nu. i. in ptāte eius ſunt omēs fines
t̄re. Caſſ. Iſtud ad gētes vniuerſas
ꝑtiet. q̄ chr̄o dn̄o fideli deuotiōe ſbie
c̄te ſīt. ꝛ altitudīes mōtiū. Nic. i. p̄/
dicationes apoſtolice. ipi⁹ ſīt. q̄ ipſe
inſpirat eas. Etiā laudādus ē dn̄s: eo
q̄ poſſidz vniuerſa. Vnde ſbdit̄. Nic.
Qm̄ ipius ē mare et ipe fecit illud.
congregās aquas in vnū locū. ꝛ ſic/
cam. i. partem terre aridam. manus
eius formauerunt. Per hoc enim
q̄ cōgregauit aquas in vnū locū qui
dr̄ ocean⁹. apparuit pars terre aquis
diſcoopta. vt h̄r̄ Gene. i. et h̄ ad lr̄am
Allegorice āt. Aug. Mare mūdus ē.
cuius fluctus ſeuire non poſſūt: niſi
vſq̧ ad litus vbi ipe deus t̄minū po
ſuit. ꝛ tētatio ſeculi mēſurā hz. q̄ do
minus noſter nō ꝑmittit nos tētari
vltra id q̄d poſſum⁹ ferre. Eſto ꝛ tu
arida terra ſitiens gr̄am dei. Nō enī
ꝑmittit fluctus maris opire q̄s fuat.
Caſſ. Deinde hortatur populum dei
ad penitētie ſoſpitatē dicens. Veni/
te adoremus. cū fidei deuotiōe ꝛ cor
ꝑis flexiōe. ꝛ ꝓcedam⁹. Nic. hūilit̄
adorādo. ꝛ ploremus. pc̄tā nr̄a con
fitēdo. ante deū qui fecit nos. ad ima
ginē ꝛ ſimilitudinē ſuā. q̄ ipe ē dn̄s
deus nr̄. dās ſe nobis ꝑ ſuā incarna
tionē. Hu. Et nos populus paſcue
eius. q̄ ipe nos ſuo q̄tidie corpe pa/
ſcit ꝛ ſāguie. ꝛ oues manus eius.
Caſ. Oues ſignāt cordis ſimplicitatē
quā h̄re ꝯſtat populū. qui paſtori ſuo
chr̄o māſueta pietate cōſentit. Dein
de alloquit̄ dn̄s ſaluator iudeos ne
parentū ſuoꝝ obſtinationibus imita
tis. a requie domī reddant̄ alieni. Vn
de dicit. Nic. Hodie. i. in t̄pe gr̄e
q̄d vocat̄ dies. Iux̄ illō ad roma. xiij.
Nox p̄ceſſit. dies aūt appropiquauit.
Vbi ꝑ noc̄tē intelligit̄ vetus teſtam̄
tū. ꝑ diez: nouū. ſi vocez eius audie
ritis. ſi ꝓ q̄ audiſtis. nolite obdura
re corda vr̄a. legez euāgelicam repel
lendo. Obduratio ei cordis humani i
malo nō ꝓuenit ꝑmo ex ꝑte di: ſed ex
ꝑte liberi arbitrij hoīs a deo ſe auer
tentis. Et idō deus ꝯſr̄ retrahit gra
tiā ſuā cor mollificātem: ꝛ ſic in infi/
delitate ꝛ i malo obdurat̄. Cōſequēt
ad ꝓpoſitū adducit̄ exemplūz de illis
qui territi v̄bis exploratoꝝ rebelles

fuerũt domis et Moyſi. ⁊ voluerunt reuerti ĩ egyptũ. vt hr̃. Nu. xiiij. Et hoc ē q̄d dicit Sicut in irritatione .i. nolite obdurare corda veſtra ſic fecerũt parentes veſtri in deſerto in irritatiõe ſcḋm diẽ .i. ĩ die tẽtatiõis in deſerto facte. Vocat̃ ãt iſtud peccatũ irritatio .i. ꝓuocatio ad iraȝ dñi. ꝙ viderãt tot mirabilia eius in egypto: ⁊ in trãſitu maris rubri ꝙ nullo mõ debebãt dubitare de impletiõe ꝓmiſſionis diuine .ſ. ꝙ abſqȝ difficultate introducẽt eos ĩ trã ꝓmiſſiõis Ubi .i. ſ. in deſerto tentauerunt me p̄res veſtri multotiens: ſicut dr̃ Nume. xiiij. Iã tẽtauerũt me per decẽ vices ꝓbauerũt ⁊ viderũt opa mea .i. mirabilia que feci corã eis Et qm̃ ñ crediderũt. ido quadragita ãnis fuit popul' iſrael ĩpeditus ab ĩgreſſu terre ꝓmiſſiõis. ĩ qb' oẽs mortui fuerãt ĩ deſerto q̇ viderant mirabilia dei: ⁊ ĩcreduli fuerãt vt hr̃ Num. xiiij. Et h̄ ē q̄d ſubdit Quadraginta ãnis offenſus fui generatiõi illi retardãs eos ab ĩpletiõe ꝓmiſſi ⁊ dixi ſemꝑ hi errãt corde. Hug. i. ex certa malicia ⁊ volũtate cordis increduli perdurãt. Sẽꝑ erraſſe iudicabit̃ qui in finẽ errãs inuenit̃ Ni Et iſti nõ cognouerũt vias meas .i. p̄cepta mea ĩ qb' debebãt ãbulare. q̄d nõ fecerũt malicia coꝝ ipſos excecãte quib' iuraui .i. irreuocabilit̃ diffiniui ĩ ira mea .i. in affectu vel in rigore vĩdicte mee ſi introibũt .i. nõ ĩtroibũt ĩ reqẽ meam .i. in terraȝ ꝓmiſſiõis in qua dedit deus filijs iſrael quietẽ Et ꝙ illa fuit figura quietis btõꝝ in patria. ſicut Apoſt. dicit .i. ad Chor. x. Oĩa ĩ figura contingebãt illis Ideo ꝑ h̄ intẽdit dd' inducere populũ maxĩe hebraicũ: ne ꝑ rebellionẽ ad chr̃m ꝓhibeant̃ ab ingreſſu terre viuẽtiũ vbi ē reqẽs beatoꝝ Caſſ. In quã obſtinati nõ ĩtrabũt. qm̃ eterna mors illos ſuſcipiet. q̇ nõ meruerũt ad ſatiſfactiõis eius munera ꝑuenire Col Notãdũ ꝙ iſte p̄s expoſitus ē ſcḋm trãſlatiõeȝ quã teneȝ eccĩa gallicana. q̇ tñ cãtat̃ ĩ p̄ncipio matutinaꝝ ĩ eccĩa nr̃a ſcḋm trãſlatiõeȝ quã teneȝ eccĩa rõna Hu. Et ꝙ ip̄e ē ĩuitatori' iudeoꝝ vt p̄dictũ eſt. ideo nõ cantat̃ in ephĩa dñi in p̄ncipio matutinalis officij: eo ꝙ ipa die tres magi p̄mitie gẽtiũ venerũt adorare dominũ: ſed cãtat̃ ſexto loco: videlȝ ĩ fine ſecundi nocturni: ad ſignãdũ ꝙ iudei ĩ fine ſexte etatis ſaluabũtur conuerſi ad chr̃m Caſſ Audite iudei ſacrilega mẽte durati. vt ſi beneficia dei nõ recolitis: ſaltẽ debita ſupplicia formidetis Quid ē aliud in requiẽ nõ introire: niſi ꝑpetua tormenta ſuſcipere? Merito ad requiem intrare non poſſunt qui ieſum chr̃m ianuã trãquillitatis offẽdũt Nõ ergo vos implicet queſumus error alien' patrũ vr̃oꝝ. ſed deſideria melior cõditione mutate Si aquas in ſiccitate petitis ad fontẽ dñi conuenite. ſi mãna deſideratis: corpus domini ſaluatoris accipite Illa dederũt patribus vr̃is penã: iſta nobis tribuũt requiẽ ſempiternã Hie. Timeamus ⁊ nos chriſtiani ne forte accepta pollicitatione introeundi in requiem eius exiſtimetur aliquis ex nobis deeſſe Etenim nobis nunciatuȝ ē queadmodũ illis: ne ſimus increduli ꝓmiſſiõis ei' Nemo dicat in corde ſuo. Au. Uerꝝ eſt quod ꝓmittit. falſũ ē q̄d minatur Sicut eñ verꝝ ē quod ꝓmittit: ſic verũ ē q̄d minatur Tã certus debes eſſe de requie: de felicitate: de eternitate de immortalitate ſi feceris p̄cepta illius: q̄ȝ certus debes eſſe de interitu: de ardore ignis eterni: de dãnatione ſi contempſeris p̄cepta ei' Col. Igit̃ tãtoꝝ comminationes tormen-

toruz formidātes :exhibeamus nos
ſicut dei miſtros in opibus ꝟtutum
ſactos ꝛ immaculatos. vt mereamur
introire per fidē charitate formataz
in illā beatoꝝ requiē quā ſpam' accu/
pe. p dñz nr̄z. cui cū pr̄e ꝛ ſpūſc̄o eſt
hōr ꝛ gloria in ſecula ſeculoꝝ Amen.

Cantate dom.

Titul' Pſalm' dd̄ q̄ndo
domus edificabat poſt ca
ptiuitatē Ni. Judei iſtū locū ſic itel
ligūt. vt pſalm' iſte ſit q̄dā diuinaꝝ gra
tiaꝝactio de reedificatiōe tēpli hieru
ſalē a ſalomōe rege primo fūdati. q̄d
ſtetit quadrigētis decez annis Caſſ.
Et deinde a caldeis vſq3 ad ſuperfi/
ciē terre deſtructi. ac p' captiuitatem
babylonicā a zorobabel filio ſalathi/
el repati. vt hr̄ Eſdre. i. Nic. Sz hoc
videlz q iſte ps ſit diuina laudatio de
reedificatiōe illius templi materialis
Nic. impugnat p hoc q dicit i pnci
pio h' pſal. Cātate dño cāticū nouū.
quod nō legitur tūc factū: ſed magis
cātauerūt cāticū ātiquū: vt hr̄. i. Eſ/
dre. iij. Nic. Videtis g q̄m ſm lr̄am
īterficiētē penit' h ſtare nō pt: g my/
ſtice interptādū ē. Nic. Dom' ei iſta
.i. vniuerſalis eccia a pn° pdicatiōis
euāgelice incepit p chr̄z edificari ex
eius fidelib'. qui ſt lapides viui ī edi
ficio celeſtis hirlm̄ collocādi. Caſ.
Nec edificari deſinit. dōec vſq3 ad fi
nem ſeculi predeſtinatorum nume/
rus impleat Supiore ei pſal. primo
cōmonuit ꝓpheta iudeos vt depoſita
duricia cordis ad credulitatē domini
chr̄i venirēt Sz q in illis pmāſura
erat obſtinata malignitas: cōueniēt
nūc āmonet gētes vt cāticū nouū de
beāt ei dicere ꝯuerſi p' captiuitatez
pcti p pñiam ad ipz Unde dic
Cātate dño iheſu chr̄o Lcāticū no
uū. Hu. q chr̄s domin' nouū fec ſu
per ſtāſnat': de Maria ꝟgīe. Vñ dici
tur. Nou' rex noua lex nouū gaudiū
Caſſ. Cātat domio cāticū nouū: qui
vetē hoie depoſito p grāz baptiſma
tis aut p pñiam: feliciē innouat Licz
rueris tamen ſi egeris pñiam: noua
domus chr̄i diceris. Noua domus
nouū cāticum meret in nouitate vite
Aug. Audi cāticū nouū Mādatū no
uū do vob: vt diligatis inuicē. Vet'
cāticū cātat: cupiditas carnis. nouū
cātat charitas dei. Sequitur Lcātate
domio ois tra. Nic. i. oēs hitātes ī
tra quib' aductus chr̄i fuit cauſa leti
cie Cātate dño. h ia tcio repetitur
Caſſ. q laus chr̄i totius hōr ē trini
tatis Lꝛ benedicite Nic. grās agen
do de tāto beneficio Lnoī ei' q̄d eſt
ſaluator Lānūciate de die in diē. id ē
cōtinuate hmōi grāꝛactionē laudan
do Lſalutare eius .i. chr̄m dominuz
in veteri teſtamēto pmiſſū: i nouo da
tū Cōſequent vbi ſit ānūciādū oſten
dit dicēs Annunciate inter gentes
gloriā eius .i. gloriā ſue reſurrectio
nis aſcēſionis: ac alia ad fidē ptinen
tia Et ne aliq̄s putares excipi. addit
Lin oībus populis mirabilia eius
.i. miraculoſa chr̄i facta q ānūciauert
apoſtoli ꝛ alij diſcipuli chr̄i: nō ſoluz
ꝟbo. ſed etiā facto faciētes miracula
ī noīe et ꝟtute dei Nec miruz Q̄m
magn' dominus qi dicat Nō ē mirꝫ
q mirabilia fiāt ī ꝟtute eius Lꝛ lauda
bilis nimis q trāſcēdit limites cu/
iuſcunq3 create ꝟtutis. ꝓpt q̄d dicit
Eccle. xliij. Magnificate eū quātum
poteſtis. maior ei ē oī laude Lꝛ terri
bilis ſup oēs deos. qui tribilis ē de
moībus qui p dijs colebant ī idolis
agētibus Ideo ſbditur Q̄m oēs dij
gētiū demonia: dominus at celos fe
cit ꝛ non dij gētiū Deīde inducit fi
deles ad obſequiū chr̄i. ad q̄d reqrit
iterior ꝛ exterior mundicia. q ipc ē

ſcõs ſanctoꝝ:ſic̃ dicit̃ Danie.ix.vnde
dicit Confeſſio quia tollunt̃ im̃mũdi
cie:⁊ cõſuant̃ mũdicie interiores Et
pulcritudo .i.mũdicie extẽiores ap
poſite i conſpectu eius .i.ĩ cultu i
pſius Hoc ad lr̃am dicit̃:ad exclud
dñ immũdicias q̃ fiebãt ĩ cultu gẽti
liũ.ſicut in ſacris priapi.vbi viri ⁊ mu
lieres ĩcedebãt nudi:⁊ fiebãt ibi alie
vilitates quas nõ facerẽt mõ meretri
ces Similit̃ ĩ cultu veteris legis vbi
erãt immũdicie corꝑales ĩ effuſiõe ſã
guis aĩaliũ ĩmaculatoꝝ: q̃ non ſũt in
cultu noue legis.vbi offert̃ corp⁹ ⁊ ſã
guis chriſti ſb̃ ſpecie pañis ⁊ vini ſan
ctimonia .applicatio ad dina ⁊ ma
gnificẽtia in ſanctifiatiõe eius .i.in
cultu noue legis q̃ ſcificatio dicit̃: eo
ꝙ ſãctificat cultores:q̃d nõ faciebat
cultus veteris legis Propt̃ q̃d dicit
Apoſt.ad hebre.x. Impoſſibile ẽ ſã
guĩe tauroꝝ ⁊ hircoꝝ auferri pctã.et
poſtea ſb̃dit̃ Sanctificati ſumus per
oblationẽ corꝑis ieſu chriſti. In hac
igit̃ ſanctificatiõe ⁊ magnificẽtia: ꝙ ĩ
euchariſtia totus chriſtus cõtinet̃.q̃
nõ pt̃ aliq̃d maius cogitari rõne ſue
diuinitatis Ideo ſb̃dit̃ Afferte domĩo
o vos patrie gẽtiũ .i.familie gẽti
uꝫ ad fidẽ chriſti cõuerſaruꝫ Afferte
domĩo gloriã ⁊ hõrẽ Scdm̃ ꝯmen
tatorẽ pmo ethicoꝝ Hõr ẽ reueren
tia exhibita alicui ĩ teſtimoniũ ſue bo
nitatis:etiã ſiue fiat ĩ ſecreto.ſiue co
rã paucis Sꝫ tũc ẽ gloria.quãdo ex
hibet̃ ei palã ⁊ corã multis. Per h̃ q̃
ĩducimur ad exhibẽdũ chriſto domi
no ieſu reuerẽtiã in publico. et in ſe
creto Caſſ. Gloria ẽ domi.cũ ſe ali
q̃s laudabili cõuerſatiõe tractauerit
Glorificat̃ ei dominus ĩ talibus. qñ
fideliũ cõuerſatione fuerit laudatus
Hõr ẽ ãt domi.quãdo in donis ſuis
ei gratias referimus Et ſi q̃d bõi ſuſ
cepimus:ab ipo ꝯfitemur eẽ collatũ

Sequit̃ Afferte domĩo gloriã nomi
eius ſicut ſupra dixit trina repetiti
one Cãtate domino:ita hic tertio po
nit Afferte: vt ſacramenta ſancte tri
nitatis in dogmate chriſtiano ineſſe
ſemper agnoſceres Afferũt itaꝗ glo
riam nomini eius.qui deuotionis ſtu
dio ꝯmutant̃ in melius: ⁊ conſubſtan
tialẽ ſibi trinitatẽ atꝗ omnipotẽtem
ꝑ omnia cõfitent̃ in pſonis: nõ natu
re diuerſitate diſcretã. Sequit̃ Hic
Tollite hoſtias .i.laudib⁹ diuinis
extollite corpus ⁊ ſanguinem chriſti
ſb̃ ſpeciebus panis ⁊ vini.q̃ dicuntur
hoſtie in plurali.ꝙ lꝫ ſint vnũ ſacr̃m
ꝑfectũ:tamen ſũt due cõſecratiões di
ſtincte.quaꝝ vna alteraꝫ nõ expectat
⁊ ĩtroite in atria eius .i. in loca
cultui chriſti dedicata. Et q̃a tamen
in omnib⁹ eſt vnica eccĩa Ideo ſb̃dit̃
adorate dominũ in atrio ſcõ eius
.i.in fide eccĩe catholice Caſſ. Tũc
reuera dñs adorat̃ a q̃libꝫ fideli peni
tente.qñ in corde contrito cũ hoſtiis
lachrymaꝝ mĩa dñi poſtulat̃:ꝑ quas
ſupplicatio penitentis meat̃ ad aures
creatoris ꝑuenire Hic Cõmoueat̃
a facie eius vniuerſa terra .i.omnes
habitatores t̃re commoueant̃ coram
chrĩo motu timoris ⁊ reuerentie Cu
ius cauſa ſubdit̃ cũ dr̃ dicite ĩ genti
bus ꝙ dominus ieſus chriſtus re
gnauit .i.regnũ et domĩationeꝫ ſuꝑ
omneꝫ terram vel creaturam accepit
in ſua reſurrectiõe ⁊ aſcenſiõe:ſm̃ ꝙ
dicit̃ Mat.vltimo. Data eſt mihi om
nis poteſtas in celo ⁊ ĩ t̃ra Et Mar
ci vlti. Dominus q̃dem ieſus poſtꝗ̃
locutus eſt eis aſſũptus eſt in celum.
⁊ ſedet ad dexteram dei Et ꝙ chriſt⁹
meruit exaltationeꝫ regni ſui ꝑ paſſi
oneꝫ ſuaꝫ in cruce:ſm̃ ꝙ dicit̃ ad phi
lip.ij.ꝓpt̃ q̃d exaltauit illũ. ⁊c̃ Ideo
aliq̃s tranſlator hic addit a ligno
.ſ.crucis Et ſm̃ h̃ dicitur in hymno

ecclaſtico. Impleta ſūt q̄ cecinit dd
fidelꝰ carmie dicēdo natōibꝰ regnauit
a ligno deꝰ. Et enī correxit orbē t̄re.
ab errore idolatrie q̄ a tpe p̄dicatiōis
chr̄i cepit ceſſare. ſm ꝙ p̄dictū fuit
Zacha. xiij. In illa die pdā oīa noīa
idoloꝝ de terra. qui nō ꝯmouebitur.
.s. a v̄itate fidei chr̄iane. q̄ ſtabit vſqꝫ
ad finē mūdi quātīcūqꝫ tribulatiōi
bus īpellat. Iudicabit populos ī eq̄
tate. Caſ. i. fideles q̄ iudicādi ſūt ſb
trāquillitate mīe dīne: qn̄ eis p̄mia p
miſſa reſtituet. Unde Letētur celi.
.i. apoſtoli ꝛ apoſtolici viri. ꝛ exultet
terra. videlꝫ populus: terrenꝰ: qui ſe
a peccatis p̄pꝛiis intelligit abſolutū.
Cōmoueat mare et plenitudo eiꝰ.
Mare hic p populis ponit. q̄ in hoc
mundo diuerſis tēpeſtatibꝰ agitātur
Iſti mouētur ad gaudiū qn̄ conuer
ſionis dona ſuſceperunt. Per hoc ꝙ
dicit: plenitudo eiꝰ: intelligit̄ vniuer
ſitas gētiū. quā in melius optat com
mutari. gaudebūt cāpi. Caſſ. Cam
pos dicit viros ſanctos nō ſuperbia
tumidos: nō aſperos iracūdia. ſꝫ man
ſuetos et lenitate planos. ꝛ oīa q̄ in
eis ſunt. i. inter eos. Die. vtpote ſc̄e
v̄gines q̄ diuerſis v̄tutū ſuauitatibꝰ
pollēt. Tunc exultabūt omīa ligna
ſiluarū. infructuoſe. ſed poſt cōuerſi
onē non erūt ſicut ligna ſiluaꝝ. Caſ.
.i. multe gētes ex omnibus: q̄ āte cō
uerſionē erāt ſicut ligna ſiluaꝝ infru
ctuoſe. ſed poſt conuerſionēꝫ ſunt ad
culturā fructiferā pducte. Du. a fa
cie domi. venturi ad iudiciū. Ipe eī
faciē hꝫ: ꝙ homo ē. Un̄ p̄mo dicit
ꝙ venit. videlꝫ p̄mo in carne ꝛ faciē
oñdet ī iudicio. qm̄ vēit. i. cito ve
niet. iudicare t̄rā. ſ. viuos ꝛ mortu
os. vt bonis p̄mia: malis v̄o ſupplicia
eterna reſtituat. Cū aūt venerit: nō ī
pediet̄ executio iudicij eius. quia iu
dicabit orbē terre. i. totū mundū. i.

equitate. ſine pſonaꝝ acceptione. ꝛ
populos. tā bonos q̄ꝫ malos. in veri
tate ſua. vt pc̄tōres ſbdat penis: iu
ſtos p̄mijs remuneret et̄nis. ſicut ipſe
prius ꝓmiſit. Col. Pēſemꝰ chariſſimi
tāti iudicis aduētū: ꝛ quātus in illo
die terror erit. cū ꝫ vnuſqſqꝫ coget̄ de
ꝓprijs actibus reddere rōnem. acce
pturus in merito: ꝓut vixit in ſeculo
ſiue bonū ſiue malūꝫ. Heu quātꝰ in il
lo die terror erit. cum quis reatu ſuo
exigente iratū videbit iudicis aſpēm
nec remedium eē a tormētis. Quantꝰ
pudor erubeſcere ī cōſpectu oīm an
geloꝝ ꝛ hoīm: vbi cūcta conſcie nr̄e
nūc abſcōdita: tūc vniuerſis erūt ma
nifeſta. Heu dies ire: tribulationis ꝛ
āguſtie: dies calamitatis ꝛ miſerie: di
es vtiqꝫ amaritudis: cuiꝰ horrorē nul
lꝰ ꝑfecto valet ad plenū explicare. Il
lū tota ītētiōe cogitemꝰ: vitā corriga
mꝰ: deſpiciamꝰ mūdū ꝛ cōcupiſcētiam
eiꝰ: toleremꝰ patiēt̄ aduerſa: faciē dn̄i
in ꝯfeſſiōe p̄ueniamus. Exhibeamus
nos ī vigilijs: ieiunijs: elemoſynis: ac
operibꝰ bonis plꝰ ſolito deuotiores.
Studeamꝰ ſūmope placare nr̄m iudi
cē: dū adhuc nobis ſupereſt tp̄s pnīe.
quatenꝰ cū ipſe nos dignabit̄ ab hac
vita vocare: ipm placatū ac benignū
ſaluatorem in ſuo diſtricto examie in
ueniamꝰ in dextera eius cum electis
collocādi ipo p̄ſtāte cui ē hōr et glo
ria in ſecula ſeculoꝝ Amen.

DOminꝰ regn.

Titulus Pſalmus dauid
qn̄ terra reſtituta ē ei. Ni.
Dicūt doctores aliq̄ ꝙ p̄s iſte ē gra
tiaꝝ actio ipius dauid: qn̄ debellatis
philiſteis qui regnū eius īuaſerāt. et
alijs gētibus in circuitu q̄ regnū ſuū
moleſtabāt: terra ſua fuit ei reſtituta
in pace ꝛ quiete. Sꝫ huic dicto nō vi
det̄ cōcordare lr̄a pſalmi cū dicitur

Nubes et caligo in circuitu eius: et
poſtea ſbditur Ignis āte ipm̄ p̄cedet
ꝙ in bellis ipſius dauid ꝯ aduerſari/
os non legunt apparuiſſe talia ſigna
Sed ſciēdū ꝙ duplex ē aduētus do
mini: ſcʒ in mūdū q̄ preterijt. ⁊ ad iu
dicium qui ventur⁹ eſt Pſalm⁹ autē
iſte loquit̃ ad lrām de aduētu domi
ad iudiciū Unde apo. ad hebre. i. alle
gat ſcp̄turā hui⁹ pſalmi dictā ad lrāʒ
de chr̄o dicens Et cum introducit p̄
mogenituʒ ſuū in orbē terre. i. p̄dicit
ad introducēdū ad iudiciū. Tūc enī
apparebit in p̄tāte ꝯſtitut⁹ tꝗ̄ p̄mo/
genitus In p̄mo āt apparuit hūilis
et abiect⁹ Addiditqꝫ apo. ibidem. Et
adorēt eum oēs angeli eius In q̄ nō
eſt diuerſitas ſenſus. Nam apoſtoli
allegātes ſcripturā veteris teſtamen
ti nō ſp̄ acceperūt eā de verbo ad ver
bū: ſed ſufficit aliquādo accipe ſēſum
Dicendū ē ḡ. ꝙ ſicut p̄cedēs pſalm⁹
fecit mētionē de primo aduētu chr̄i ī
mūdum Sic iſte p̄s loquit̃ de ſecun
do aduentu eius ad iudicium Hug.
Unde ſenſus tituli talis eſt Pſalm⁹
iſte attribuitur dd̄. i. ip̄i chr̄o. vt ſepe
dictum ē Et agit de hoc q̄d factum ē
cum terra eius reſtaurata ē. i. cū cor
pus eius reſurrexit Caſſ. ꝙ q̄d mor
tuū eſt communi lege: reſtauratum ē
in glorie munere ſingulari Nic Unī
ꝓpheta primo deſcribit chr̄i generale
dominium q̄d accepit in ſua reſurre/
ctione ⁊ aſcēſiōe ſuper omnia creata.
ꝓpter quod dixit Mat. vltio. Data ē
mihi oīs poteſtas in celo et in terra.
Et hoc ē quod dicit

DOmin⁹ regnauit. i. domin⁹ no
ſter ieſus chr̄s qui ſolus cogno
ſcitur imparē Exultet terra. i. habi
tatores terre. ꝙ poſt reſurrectionē ⁊
aſcenſionē ſuam p̄buit alijs ingreſſū
ad gloriam Letentur inſule multe. ꝙ
fides catholica p̄dicata eſt per ap̄los
et alios chr̄i diſcipulos habitātibus
in inſulis maris oceani: vt p̄ʒ de an
glia ⁊ hybernia et pluribus alijs. vt
in inſulis maris mediterranei: vide/
lʒ: ſicilia: cypro ac alijs multis Et ꝙ
ad generale dominiū ſequit̃ iudiciū
extremū a quo nō pōt appellari Jdo
poſt dominiū chr̄i: cōſequēter deſcri
bitur eius iudicium generale: ad q̄d
veniet in magna poteſtate Unde ſe/
quitur Nubes et caligo. i. obſcuri/
tas aeris in circuitu ei⁹ Chr̄s aſcē
dens in celum habuit nubē in obſe
quium. ſm̄ ꝙ dicitur. act. i. Uidētib⁹
illis eleuatus ē: ⁊ nubes ſuſcepit eū
ab oculis eoꝝ. Et ſbditur Hic ieſus
qui aſſūptus ē a vobis in celuʒ: ſic ve
niet. ſ. ad iudiciū Et h̄ innuit̃ ꝙ obſe/
quio nubis vtet̃. ſm̄ ꝙ dr̄. Luc. xxij.
Tūc videbunt filium hoīs venientem
in nube cuʒ poteſtate magna ⁊ maie
ſtate. Ideo ſbditur Iuſticia et iudici
um correctio ſedis eius. i. correctio
orbis ꝓcedens a poteſtate ei⁹ iudicia
ria q̄ per ſedem deſignatur. eo ꝙ ſen
tentia iudicis ſedēdo datur. erit iuſti
cia et iudiciū. i. recta et irreuocabilis
Hie. Nūc videtur iniuſtum et pra
uum dei eē iudicium: eo ꝙ iniqui ho
mīes ditant̃. ⁊ paupes ſancti tribulā
tur Quādo āt ip̄e domin⁹ venerit ad
iudicādū vt reddat vnicuiqꝫ ſm̄ ope
ra ſua: eo t̄pe quaſi corriget ſedes ei⁹
Ignis āte ipʒ p̄cedet Ni. i. ignis
conflagrationis qui p̄cedet iudicium
⁊ iſlāmabit ī circuitu inimicos ei⁹
ꝙ data ſententia iudicis reprobi in
illo igne inuoluent̃: ⁊ ſic in inferno re
trudētur Alluxerunt fulgura eius
orbi terre quia āte iudiciū fient mul
te fulgurationes ⁊ imp̄ſſiones ignee
terribiles et tempeſtuoſe. ſicut ī alio
p̄s⁰ dicit Et in circuitu eius tēpeſtas
valida Vidit et commota ē t̃ra. i.
habitātes in terra: qui tunc vidētes

talia commouebũtur cõmotiõe timo
ris. Montes ſicut cera fluxerũt a fa/
cie domi: a facie domĩ oĩs terra. Lo
quit̃ eĩ de futuro ad modũ p̃teriti ꝓ
pter certitudinẽ ꝓphetie: q꞉ tũc erũt
terremotus magni per loca: vt dicit̃
Mat. xxiiij. Ex quibus ruent mõtes
Annũciauerũt. i. annũciabũt celi
iuſticiã eius. q꞉ p̱ ſigna ĩ celo appen
tia manifeſtabit̃ iudicis aduẽt᷒ ꝓin
qu᷒. Et viderũt omẽs populi gloriaꝫ
ei᷒. q꞉ omẽs tã electi q̃ꝫ reprobi vide
bũt chr̃m hoĩeꝫ venientẽ in p̃tãte et
gloria. q̃ viſio erit terribilis reprobis
et delectabilis electis. Ideo ſubditur
Cõfũdãtur. i. cõfũdent̃ oẽs qui
adorant ſculptilia: et q̃ gloriant̃ in ſi
mulacris ſuis. i. omnes idolatre: q̃
tunc maxĩe confũdent̃: qm̃ creaturis
attribuũt cultũ ſoli deo debitũ. nõ ſo
lũ ab hoĩbus: ſed etiã ab ãgelis. Ido
ſb̃ditur. Adorate eum omẽs angeli
ei᷒. i. ãnunciatores regni illi᷒. Et ſicut
hoc iudiciũ erit terribile reprobis vt
dc̃m ẽ: ita erit gaudioſũ ⁊ delectabile
electis. Vñ dicit. Audiuit. per v̄buꝫ
chr̃i et apoſtoloꝝ qui p̃nunciauerũt
iudiciũ futurũ. Et letata ẽ ſion. i. ec
cleſia. q꞉ hec ẽ mateĩa exultatiõis ſm̃
q꞉ dicit̃ in fine dicti euãgelij. Erunt
ſigna: vbi dicit̃ His ãt fieri incipiẽti
b᷒. reſpicite et leuate. i. exhilarate: ca
pita. i. corda veſtra: appropinquat enĩ
redẽptio veſtra. Et exultauer̃t filie
iude. i. fideles anĩe. ꝓpt̃ iudicia tua
domĩe. Dicit eĩ iudicia in plurali. q꞉
nõ ſolum iudiciũ datuꝫ ꝓ gloria ele/
ctoꝝ: dicendo Venite benedicti p̃ris
mei. erit eis cã leticie. ſed etiã iudiciũ
datũ ꝓ dãnatione reproborum ſm̃ q꞉
dicit̃ in p̃s. lvij. Letabit̃ iuſt᷒ cũ vide
rit vindictã. q꞉ tũc oĩa p̱fecte chr̃o ſb̃
ijcient̃. Ideo ſb̃dit. Qm̃ tu dñs altiſ
ſim᷒ ſup̱ oẽm terrã. i. ſup̱ omẽs q̃ in
terra naſcunt̃. nimis exaltat᷒ es ſup̱
omnes deos. i. angelos ſcõs qui di
cunt̃ dij p̱ticipatione. De quib᷒ dicit̃
Danielis. ij. Exceptis dijs: q̃r cũ hoĩ
bus non eſt conuerſatio. Ultimo aũt
in ꝯcluſiõe p̃s hortat̃ oẽs ad iuſticiã.
et retrahit ab iniuſticia: di. Qui dili
gitis dominũ. q̃ ſolus ẽ bon᷒. Odite
malũ. culpe: q̃d opponit̃ bonitati di
uine. Cauſã ſb̃dit. Cuſtodit dñs aĩas
ſcõꝝ ſuoꝝ. a peccatis mortalib᷒ q̃ in
tentatiõib᷒ recurrũt ad eius auxiliũ
ſm̃ q꞉ dicit̃ ad Choꝝ. v. Fidelis de᷒
qui nõ patiet̃ vos tẽtari ſup̱ra id q̃d
poteſtis facere: ſed faciet cũ tẽtatiõe
auxiliũ vt poſſitis ſuſtinere. De manu
pc̃c̃oris liberabit eos dñs. i. de po
teſtate diaboli q̃ ẽ obſtinatus ĩ pc̃c̃o.
⁊ ſp̱ homĩes trahere nititur ad pecca
tuꝫ. Et q꞉ liberatio fit p̱ grãm diuinam
Ideo ſb̃ditur. Lux orta ẽ iuſto. id
ẽ: diuine gr̃e. Et rectis corde. q꞉ ad ſiñ
hñt cor erectuꝫ. Leticia. q꞉ lux gr̃e ẽ
q̃dã arra glorie. ꝓpter q̃d repet̃ idẽ
cũ dicit̃. Letamini iuſti in domino. q̃ ẽ
leticia deuotionis. Et confitemini mẽo
rie ſãctificatiõis eius. grãs agentes
de dono gr̃e nos ſcificantis. Vñ ad
rõnos. iij. Oẽs eni peccauerũt ⁊ egẽt
gr̃a dei. iuſtificati gratis p̱ grãm ipi᷒
per redẽptioneꝫ q̃ ẽ ĩ chr̃o ieſu dño
nr̃o. Col. Licꝫ hic p̃s. cõmunit̃ a do
ctoribus de p̱mo dñi aduẽtu allego
rice exponit̃. que expoſitio ſatis pꝫ ĩ
gloſa. tamẽ q꞉ text᷒ eiuſdẽ p̃s. ſonat
maxime ſecundũ chr̃i aduẽtũ. Idcir
co expoſitiõe gloſe d̃ p̱mo chr̃i aduẽ
tu p̃termiſſa: hãc de ſc̃do ei᷒ aduẽtu
lr̃alẽ poſui expoẽm. O q̃ꝫ metuẽda ẽ
illa iudicij dies: ĩ qua diſceptatiõe ce
lerrima vniuerſoꝝ diſcutient̃ act᷒ vſ
q̃ꝫ ad v̄bũ etiã ocioſũ. Intonat eĩ nob
ſacra ſcriptura vt ſub omĩ celeritate
puniam᷒ in nobis peccata. ne de᷒ veni
ens ad iudiciuꝫ ea inueniat puniẽda
De᷒ eĩ punit. aut hõ. q꞉ nihil remane

bit ĩpunitũ.nihil q̃ppe ẽ q̃d ita vitam
nr̃az valeat euertẽ:q̃ꝫ peccatoꝝ corre
ctionẽ diſſimulare ſpq̃ꝫ differre Aug
in ſermone de afflictione filioꝝ iſra
el. Cõſideret igitur vnuſquiſq̃ꝫ cõſci
ẽtiã ſuã.⁊ ſi ſe videt in cogitatiõe:in
ſermõe: in ope ſẽp quod bonũ ẽ dili
gere et ope exercere: miſtrũ dei ſe eẽ
cognoſcat et gaudeat. Qui v̉o ſeipm ĩ
terrogãs:ſe viderit q̃ mala ſũt nõ ſo
lũ cogitare:ſed etiã dicere et facẽ:ad
iutorẽ diaboli ſe eẽ intelligat ſimul ⁊
doleat. Et dũ adhuc aĩa peccatrix ⁊
tenebroſa in corpe ſuo tenet̃ incluſa.
cũ dei adiutorio a ptãte diaboli ſe co
net̃ auertere:ne forte illũ malis opi
bꝰ inſiſtẽtez repẽtina mors rapuerit
cũ diabolo cuiꝰ voluñtatẽ exercuit et
no igne mereatur tradi cruciandꝰ. Et
ideo dũ tp̃s ẽ in nr̃a ptãte vnuſq̃ſq̃ꝫ
priuſq̃ꝫ de hac luce diſcedat:cũ dei ad
iutorio a ſuitute diaboli ſe ſb̃trahat
vaſq̃ꝫ demonis fuiſſe ſe doleat. Col.
Atq̃ꝫ dei mãdatis obediẽdo:ſic vitã
ſuã corrigat ⁊ emendet.quatenꝰ ĩ illa
die tremẽdi iudicij vltionem eterne
mortis euadat:atꝫ p ſanctos ãgelos
ad gaudia celi puenire mereat̃. p̄ſtãte
gr̃a ⁊ mĩa dñi nr̃i ieſu chr̃i.cui ẽ hõr
⁊ gloria in ſecula ſeculorum. Amen.

Cantate dom.

Titulus Pſalꝰ dd Caſſ.
Huius tituli v̉ba referun
tur ad dominũ ſaluatorẽ:de cuiꝰ pri
mo aduẽtu videlꝫ incarnationis glo
ria.et ſecundo aduẽtu ad iudiciũ p̄s.
iſte dictur ẽ In p̄mo eius aduẽtu cõ
monemur vt miſericordẽ dñm q̃rere
debeamꝰ:ĩ altero vt vẽtuꝝ iudicẽ for
midemus. Eſt eñ iſte p̄s tertius coruꝫ
qui de vtroq̃ꝫ aduẽtu agunt. Per to
tũ pſalmũ ꝓpheta loquit̃. In p̄ma eñ
pte fideles ꝯmonet chr̃ianos: vt no
ue regenerationis ſacramẽta ſumen
tes nouũ cãticũ de dñi incarnatione
cõcelebrent dicens. Ni.
Cantate dño.i.ieſu chr̃o canticũ
nouũ. tq̃ꝫ auctori noui teſtamenti.in
cuius ortu ãgeli cãtauerunt nouum
cãticũ dicentes Luc.ij. Gloria in al
tiſſimis deo.⁊ in terra pax hoĩbꝰ bo
ne voluñtatis. Cauſã huius laudatio
nis ſb̃dit dicens Quia mirabilia fecit.
Caſ.qñ cecis lumẽ:claudis greſſum
mortuis vitã donauit.⁊ hmõi fecit q̃
ꝯuſum nature humane facta euãge
lioꝝ textus narrat. Sꝫ iſta fecerunt
etiã ſancti eius ⁊ ꝓphete. Hic. Quid
ergo fecit nouũ vt mereatur cãticuꝫ
nouũ? Vultis ſcire q̃d nouũ fecerit
deus? Quaſi hõ mortuꝰ ẽ vt hoĩes vi
uerẽt.filius dei crucifixꝰ ẽ vt nos le
uaret ad celũ. Vñ ſb̃dit Ni Salua
uit.i.videlꝫ genꝰ hũanũ q̃d perierat
ſibi.hoc ẽ ad hõrẽ dei pr̃is dextẽa
eius et brachiũ ſcm̃ eius.ac ſi dicat.
Chr̃s q̃ ẽ dextera dei pr̃is. q̃ p ip̃m
tq̃ꝫ p dexteraꝫ ⁊ brachiũ eiꝰ fortia ope
rat̃.ſaluauit ſibi.i.deo pr̃i genꝰ huma
nũ.ſicut Mat.xviij:dicit̃. Venit filꝰ
hoĩs ſaluare qđ perierat. Notum
fecit dominus.i.deus pr̃ ſalutare
ſuũ.i.filiuꝫ ſuũ ꝓ ſalute mundi hũa
natũ ⁊ ſic viſibilẽ factũ Nic. in con
ſpectu gẽtiũ r̃uelauit iuſticiã ſuã.i.
fidẽ catholicã iuſtificãtẽ.q̃ p p̄dicati
onẽ apoſtoloꝝ et alioꝝ diſcipuloruꝫ
chr̃i publicata ẽ ĩ gẽtibꝰ p orbẽ terraꝝ
diſꝑſis. Recordatꝰ ẽ miẽ ſue et veri
tatis ſue.i.ꝓmiſſiõis ſue de mittẽdo
filiũ ſuũ.facte domui iſrael.i.pr̃ibꝰ
Nã Geneſ.xxij.ꝓmiſſuꝫ eſt Abrae
Benedicent̃ in ſemĩe tuo omnes gẽ
tes. Que ꝓmiſſio miſericorditer ⁊ ve
raciter ĩpleta eſt in chr̃o nato de pro
genie Abrae per iacob . q̃ alio modo
dictꝰ ẽ iſrael:vt habetur Geñ.xxxij.
Et effectꝰ huiꝰ ꝓmiſſiõis ẽ extenſus
ad oẽs gentes. Jdeo ſb̃dit Viderũt

oẽs termĩ terre. i. cognouerunt per
fidem et miracula corã ipis facta. Sa
lutare dei noſtri. i. dñm noſtrũ ieſũ
chr̃m per quem eſt ſalus. ſcḋm ꝙ dicit
Act. iiij. Et non ẽ ĩ aliq̃ alio ſal⁹. Iu
bilate deo omnis terra. quia de oĩb⁹
terre partibus aliqui ſũt vocati. Can
tate. id ẽ: laudate deũ in cordib⁹ ve
ſtris interius. Et exultate. recitãdo
ore pſalmos a ꝓphetis ad laudez dei
factos. Et pſallite. bene opando. Et
ꝙ iſte pſalm⁹ tempe veteris teſtamẽti
fact⁹ cantabat a leuitis: non ſolũ voci
bus humanis: ſed etiã muſicis inſtru
mẽtis. Ideo ſbditur. Pſallite dño ĩ
cithara in cithara et voce pſalmi: ĩ tu
bis ductilibus. i. cũ martello factis
Et voce tube cornee. ꝙ aliqñ vtebã
tur inſtrumẽtis de cornibus aĩaliũ
factis maxime in feſto tubaꝝ. q̃d cele
brabatur in principio ſeptimi mẽſis.
Hoc ad lr̃az faciebãt iudei. vt habe
tur Nu. x. Sꝫ nos qui nouũ canticũ
gratie offerimus: ſpũaliter hãc lr̃am
intelligere debem⁹. Hu. Pſallite
domĩo in cithara. i. opamini amore
dñi opa penitẽtie mortificatiõe vite
carnalis que per citharã intelligunt.
Unde Iob. xxx. Uerſa ẽ ĩ luctum ci
thara mea. Et etiã pſallite. i. opami
ni cithara. i. in compaſſiõe proximi
opa mĩe faciẽdo. voce pſalmi. vt hi
laritas ſit in ope. Au. pſallite. etiaꝫ
ĩ tubis ductilibus. Tube ductiles
dicunt: ꝙ cũ martello tundendo pro
ducunt. Tribulatio ẽ tunſio: et pfect⁹
ꝓductio ẽ. pſallite ergo in tubis du
ctilib⁹. i. laudate deũ in tribulationi
bus et aduerſis. Exẽplũ hẽm⁹ de Iob
qui repente ꝑcuſſus tãtis dãnis tũſi
one tãte tribulationis fact⁹ tuba du
ctilis ſonuit dicens. Dominus dedit.
dominus abſtulit: ſicut domĩo placu
it ita factum ẽ. ſit nomẽ domini bene
dictũ. Sequitur. Et voce tube cornee.
i. Cornu excedit carneꝫ. vt carnẽ ſu
perãdo ſit firmũ. et capax vocis tube
cornee trãſcendat carnales mot⁹. vi
cat libidines: et querat iuxta cõſilium
apoſtoli ea que ſurſum ſunt: non que
ſuper terram. Ni. Deindẽ oſtendit
vbi ſit pſallẽdum vel iubilandum di
cens. Iubilate in conſpectu regis.
videlꝫ ieſu chr̃i: qui ẽ rex regum et do
minus dominãtium. Apoca. xix. Mo
ueatur mare. i. mundus ꝑdicatione
apoſtoloꝝ ad pñiam. Et plenitudo e
ius. i. habitantes in inſulis maris
quorũ multi conuerſi ſunt ad fidem
vt dictũ ẽ in pſal. xc⁹. Orbis t̃rarũ et
vniuerſi q̃ hitãt in eo. ꝙ de oĩb⁹ fini
bus t̃re aliqui ſunt cõuerſi ad fidem.
Hu. Flumina. i. ſãcti viri pleni
aquis gratiaꝝ. plaudẽt. id ẽ gaude
bunt. manu. id ẽ in exercitio bono
rum operum: et ſimul. hoc eſt ĩ vni
tate fidei et dilectiõis. mõtes. i. ma
iores. Caſſ. exultabunt a conſpectu
domini. i. domino veniente ad iudi
cium: gaudebunt. quoniam in futuro
iudicio ꝓmiſſionis ipſi⁹ dona recipi
ent. Hug. quoniam venit iudicare
terram. id eſt: peccatores terrenos.
venit vt diſcernat et ſeparet paleas a
frumẽto. Iudicabit orbẽ terraꝝ in
iuſticia. malos puniendo. Et popu
los in equitate. reddendo ſingulis
ſcḋm merita ſua. Au. Ecce nõdum ve
nit fratres tempus iudicij. Iudex in
celo eſt tu in terra. Ille differt aduen
tum: tu noli deſtruere conſilium me
lioris vite. Aduẽt⁹ ei⁹ dur⁹ erit duris.
et benignus erit pijs. Uide ergo mo
do tu quid ſis. Si dur⁹ es: lꝫ tibi mi
teſcere. ſi mitis es: iã gaude ventuꝝ.
Col. In poteſtate tua ẽ quomõ expe
ctes iudicẽ. hoc tñ nũꝙ̃ cadat a meo
ria. ſed ſcḋm opera tua bona aut ma
la recipies crudelẽ vel benignũ iudi
ceꝫ tuũ dñm noſtrum ieſum chriſtum

cui ē honoꝛ ⁊ gloria in ſe.ſe. Amen.
DOmin⁹ regna
uit iraſcanť po. Nic. Titul⁹
Pſalm⁹ dd Caſſ Per dauid ꝑſonaꝫ
loquētis aduertim⁹.⁊ chr̄m māu foꝛ
teꝫ deſiderabilēq ſentimus Nic De
cuius regno dauid ꝓpheta myſtice lo
quiť ĩ hoc pſ° q̄d ipe chr̄s accepit in
ſua reſurrectiōe.de q̄ dicit Mat. vlť.
Data ē mihi oīs ptās ĩ celo ⁊ ĩ terra
Cuius regnū principes iudeoꝝ irati
de fama noīs ei⁹ conati ſūt deſtruere
Hug Intētio ꝓphete ē ĩuitare vni
uerſos poplos ad laudē ⁊ hōrē chri/
ſti.vt eū tq̄ deū ac regē adoꝛarēt ⁊ ꝯ
fiteanť Ni. Dauid ei ĩ ſpū ꝓuidēs ꝑ
regnū ſuū figurari regnū chr̄i: itro/
ducit ipm regnantem dicens
DOminus .ſ.ieſus chr̄s regna
uit reſurgens a moꝛtuis: ⁊ ad
dexterā pr̄is exaltatus iraſcātur po
puli .i.iraſcenť populi iudeoꝝ de re/
gno ei⁹ Et poniť hic optatiu⁹ ꝓ indi
catio qui ſedes ſuper cherubin .i.
ſup oꝛdīes ãgeloꝝ:nō ſolum ĩquātū
deus:ſed etiā ĩquātū hō mouea tur
terra .i.habitātes in ea ad credēduꝫ
atq̄ fuiēdū tibi.q̄ merito terra nun
cupanť:q̄ terrena vitia concupiſcūt.
Dn̄s in ſion magnus. Caſſ Sion
ſpeculatio interptať:q̄d ē eccīa mili/
tans vel triumphās ⁊ excelſus ſup
oēs populos. Hie. q̄ aſcendēs ad
celos excelſus ē pre oībus fact⁹ Vn̄
nos actus q̄ nr̄os ꝑ ſingulos dies
ſpeculať Hu. Deinde inducit popu
los ad chr̄i laudē:dicens Confiteā
tur cōfeſſiōe laudis nomi tuo ma/
gno quando iudei iraſcebanť chr̄o:
tūc erat nomē ei⁹ ꝑuū:q̄ fama nomis
eius ſolū erat in iudea Poſt ei⁹ aſcē
ſionē ꝑdicatū ē nomē ei⁹.i. fama ei⁹
gentibus: ⁊ factū ē magnū.i.dilatatū
Aug. Iā ergo populi confiteātur

nomini tuo magno.qui ante ꝑuo no
mini tuo iraſcebantur Quare confite
antur? Caſſ. quoniam terribile
quia ipe venturus eſt iudicare viuos
⁊ moꝛtuos Nic. ⁊ ſanctum ē .i.ſū
me bonum formaliter et effectiue. q̄a
omnis ſanctificatio fit in eius nomie
Vel terribile ē malis ⁊ ſanctū bonis
Aug. Quia ipe venturus eſt et iudi
caturus.vt alios ponat ad ſiniſtraꝫ:
⁊ alios ad dexteram ⁊ honoꝛ regis
iudiciū diligit. vt vnicuiq̄ reddātur
merita ſua quemadmodū quiſq̄ geſ
ſit in coꝛpe:ſiue bonum ſiue malum.
Hie. Debꝫ ergo homo prius ſe diju
dicare ⁊ diſcernere: ⁊ per ꝓpꝛium iu
diciū cōdēnare mala ſua. ⁊ ſic hono/
ret deū regem eternū. Hu. qm̄ ſicut
dicit apoſtol⁹.i.ad Choꝛ.xi. Si noſ/
met ipos dijudicarem⁹:nō vtiq̄ diju
dicaremur Nicolaus Deinde mu
tans modum loquēdi de tertia perſo
na in ſecundam . quod fit frequenter
in ſacra ſcriptura. ⁊ maxime metrice
compoſita Qualis ē liber pſalmoꝛuꝫ
Hug. Oſtendit nobis viam ad re/
gnū dicēs Tu paraſti directiōes .i.
vias rectas ꝑ quas ad te dirigamur.
Has directiones ſbiungit di. iudici
um et iuſticiam in iacob .i.in popu/
lo fideli:qui in baptiſmo ſupplātat vi
tia Iudicium ãt fecit in populo.quā
do donauit ei diſcernere inter bonuꝫ
⁊ malū Iuſticiam vero.quādo ſequiť
bonū.⁊ declinat a malo Aug. Pri/
mo debes habere iudicium: videlicꝫ
vt iudices: ⁊ diſcernas quid ſit ma/
lum: et quid ſit bonū Etiā iuſticiam
habere debes vt declines a malo ⁊ fa
cias bonum Et quia hoc a nobis nō
habem⁹: ideo ſbdit tu feciſti. Deus
enim operatur in nobis ⁊ velle ⁊ per
ficere Nic Et ideo Exaltate .i.lau
dibus extollite dominum deum ve
ſtrum a quo habetis q̄ bene viuitis

Et adorate ſcabellum pedum eius. I.
.i. humanitatē chriſti q̄ i quātū ē vni
ta diuinitati. latria .i. cultu q̄ ſoli deo de
betᷣ ē adorāda Hie. Ideo enī corp⁹
dominicū dicitᷣ ſcabellū qꝛ ī eo maie/
ſtas diuinitatis tc̄ꝫ ſup̄ ſcabellū ſte
tit ꝛ h̄ ē adorādū Au. Qm̄ ſcm̄ ē. In
ſe: ꝛ etiā alios ſāctificās Cōſequentᷣ
oñt ꝑ ſigtiōes noīm āti q̄z patꝝ q̄ ſt
digni ſuitio dñi di. Ni. Moyſes et
aaron in ſacerdotib⁹ ei⁹. I. id ē ſerui/
erūt ei officio ſacerdotali Ad lrāz ei
aarō fuit ſacdos Moyſes xo lꝫ ſacer
dos nō fuerit tñ officio ſacerdotali v
ſus ē in cōſecratiōe aarō et filioꝝ ei⁹.
vt pꝫ Exo. xxviij. Et ſamuel intᷣ eos
q̄ inuocāt nomē ei⁹. I. Preerat eī cu
neo ꝓphetaꝝ deū colētiū: vt hr̄ .i. re.
xix. Per moyſen q̄ itṗtatᷣ extract⁹
ab aquis ſignantᷣ rligioſi q̄ debēt ab
ſtrahi a delicijs mūdanis. Per aarō
qui mūdan⁹ itṗtatᷣ p̄latoꝝ ſtatus in
telligitᷣ Per ſamuelē q̄ fuit miſter in
domo domī: intelligūtᷣ ſacerdotes ꝛ
clerici. Oēs iſti laudare debēt nomē
domī p̄ cetēis chr̄ianis Inuocabāt
dominū. I. humilitᷣ ꝛ deuote Hug. Et
ip̄e exaudiebat eos ꝛ in colūna nub
loq̄bātᷣ ad eos. I. ſic legitᷣ Exo. xxxiij.
de moyſe Et h̄ ad lrām. Allegorice
āt. loq̄bātᷣ in colūna nubis ad eos .i.
ī figura: q̄ q̄i nubes ē obſcura. Nob
āt alitᷣ locut⁹ ē ſic ait apoſt. ad hebre.
.i. Multifarie multiſq̄ꝫ modis olim
de⁹ loq̄ns pr̄ibus ī ꝓphetis Nouiſſi/
me āt diebus iſtis locut⁹ ē nobis ī fi/
lio ſuo Cauſā quare ſic exaudiebantᷣ
ſbiungit di. Cuſtodiebant teſtīonia
eius. I. i. legē ꝛ cerimonias ei⁹: q̄ teſti
monia erāt noui teſtamīti Et p̄ceptū.
decalogi. I. q̄d dedit illis. I. ī decē mā/
datis Idcirco Glo. Domīe deus
nr̄ tu exaudiebas eos. I. in iuſtis peti
tiōib⁹ Deus tu ꝓpitius fuiſti eis. In/
dulgēdo eis pc̄tā ne noceāt ī futuro

Ni. Et vlciſcēs ī oēs adīuētiōes eo
rū. I. i. puniēs defect⁹ coꝝ q̄ nō ꝓcede
bāt ex inſtinctu ſuo: ſꝫ magis ex eorū
arbitrio. ſic pꝫ de moyſe ꝛ aaron Nu.
xx. vbi dī ad aq̄s ꝯdictiōis Dixit qꝫ
domin⁹ ad moyſēs ꝛ aaron Quia nō
credidiſtis mihi vt ſcificaretis me co
rā filijs iſrael. nō itroducetl. hos po
pulos ī trā quā dedi pr̄ibus coꝝ. qꝛ
ī penā hui⁹ fuerūt morte p̄ucti Caſſ.
Cognoſcam⁹ itaq̄ꝫ āti q̄s pr̄es inter
duꝫ exauditos: ꝛ iterꝝ adīuētiōes eo
rū vīdicatas: ne humana illis elatio
ſurripere potuiſſꝫ Nā quāuis aliqui
fideles ſint magna deuotiōe venerā
di: oꝫ tamen in eis ꝑ tpe vindicari: ne
cor eoꝝ ad ſupbiā videatᷣ poſſe dedu
ci: ſic dicit apo. Et ne magnitudo re
uelationū extollat me: dat⁹ ē mihi ſti/
mulus carnis mee āgelus ſathane: q̄
me colaphizet et cetᷣ. Au. Illi ei de⁹
iraſcitᷣ quē peccātē nō flagellat Naꝫ
cui vere ꝓpitius ē: donat nō ſolū pec
cata ne noceāt ad futuꝝ ſeculū. ſꝫ eti
aꝫ caſtigat ne ſp̱ peccare delectēt. Er
go fratres q̄cūq̄ꝫ in chriſto ꝓficimus
ne nos putemus ſine flagello ad ip̄m
futuros ire. qꝛ ꝛ ſi iā hoīes quid in no
bis reprehendant nō inueniant: rep/
hendit ille adhuc qui omīa nouit: q̄a
propitius eſt nobis: Nic. Et ideo
Exaltate. I. id eſt laudibus extollite
Dominum deum noſtrum in monte
ſancto eius. I. Hug. i. in ſancta eccle/
ſia que eſt fundata in montibus ſan
ctis: id eſt: in doctrina apoſtolorum. Et
quoniam ſanctus dominus deus no
ſter. I. qui nos ſanctificat: regit: ac de/
fendit Caſſ. Conſideremus chariſſi
mi faciem huius pſalmi quaſi duo
bus luminibus ſplēdere pulcris. in/
credulos terret vt ad ſupplicatiōem
deuotiſſimam perducātur. fidelibus
dominum chriſtum adorare p̄cipit. qꝛ
et ipſe nouit exaudire quos diligit.

Beata gens que talē habꝫ dominuꝫ
·Vitale quippe deſideriū ē cognoſce
re: ⁊ amare creatorē. Fidelis āt ſerui
ē diligē dn̄m: multo forti⁹ redēptorē
ſuū. Quē ſi chara mēte et ex deſidēio
nō appetis: nullatenus hūc diligere
arbitreris: diligam⁹ igit̄ vt amemur:
q̄ramus vt inueniamur: pulſem⁹ vt ad
dn̄m accedere valeamus. Ipſe ſit nr̄m
gaudiū: nr̄m deſideriū. qm̄ ipm̄ cog
noſcimus eterna nobis beneficia poſ
ſe pſtare. qui ē bened: i ſe. ſe. Amen.

IVbilate deo

Titulus Pſalmus i con
feſſione. Caſſ. Duplex ē ꝯ
feſſio. Vna ē qn̄ pctā nr̄a deplorātes
culpabiles ac reos nos eē ꝯfitemur.
⁊ miaꝫ dn̄i cōcedēdā nobis pijs fle-
tibus exoramus. Altera ē grāꝝ actio.
quā dn̄o p̄ ſuis beneficijs nos deuo
tis mētibus offerim⁹. Reuera totus
hic ps ad vtraſcꝫ ꝑtinet cōfeſſiones
Propheta igit̄ ſolicit⁹ de populo fi
deli ne ſe putaret ſb anxietate triſticie
chr̄o dn̄o ſeruituꝝ: pmo a iubilatio-
ne incipit: dicēs Hug
Iubilate deo. cum inenarrabili
cordis gaudio: ipm̄ laudādo p̄ bonis
q̄ nob: ⁊ p̄ regno eťno q̊d nobis pa-
rauit. ois t̄ra. i. hītatores ois terre.
q̄ꝛ oibus patū ē regnū: niſi p̄ ſuā ſtul-
ticiā ſe excludāt. Seruite dn̄o in leticia.
q̄ꝛ n̄ placēt dn̄o ſeruitia coacta. Caſ.
Lꝫ ei ſuitia dn̄i diuerſis videant̄ of-
ficijs expedire: ſic̄ ordies eccleſiaſti-
ci. monaſteria fideliuꝫ: heremite: ſoli
tarij: laici deuoti: oīa tn̄ ad iſta tria
verba referunt̄: vt dn̄o ſub leticia
ſeruiatur. nō in murmuratione aut
amaritudine mentis: ſicut factū ē i
deſerto. qn̄ ꝯ deū iudaic⁹ popul⁹ mur
murauit. ſꝫ iſta leticia vtiqꝫ charitas
ē. q (ſicut apo. dic̄.) nō inflat̄: nō agit
ꝑperā. i. ꝑuerſe. nō ē ābitioſa ⁊c̄. que
hāc ꝟtutē egregiā mirabili narratio
ne deſcribunt. quapropt̄ illi ſub leti
cia dn̄o ſeruiūt. q̄ eū ſup̄ oia diligūt ⁊
inuicē ſe fraterna charitate reſpiciūt
O libera ſeruitus. O ſeruitiū ſup̄ cū
ctas domiationes eximiū quibus ta
lis leticia tribuit̄ qualis i regnorum
gloria nō habet̄. Sꝫ iſtā leticiā q̄ i h̄
mūdo ꝑcipit̄: vide quale pmium ſb̄ſe
quatur. Hu. Introite in cōſpectu
eius. i. i cubiculū cōſcīe pure vbi ſo-
lus deus te videt. ſicut dr̄. i. reg. xvi:
Dn̄s itueť cor. Et addit. in exulta-
tiōe. q̄ꝛ in cōſcīa pura ē exultatio. vel
de ſpe venie. vel de ſpe future glorie.
cōſequēde. vn̄ apo dicit. Gloria nr̄a
hec ē: teſtimoniū cōſcīe nr̄e. Cōſequē
ter ꝓpha redarguit ꝑfidiā iudeoꝝ qui
dn̄m ſaluatorē nō putādo deū. man⁹
in creatorē ſuū inijcere pſumpſerunt
Vn̄ dic̄. Scitote. i. intelligite
qm̄ iſte dominus videlꝫ ieſus chrs
quē dedi filiū mīme credidiſtis ipe
ē de⁹ qui fecit celū et terrā. ipe fecit
nos ad imaginē et ad ſimilitudiēm
ſuā. Nic. Sup̄ geneſ. dādo nobis a-
nimā intellectualē. in qua ꝯſiſtit ima
go dei q̄ntū ad ꝓprietates naturales.
ſ. mēoriā itelligētiā ⁊ volūtatē. Simi
litudo āt dei ieſt aīe i bōis gratuitis.
q̄ ē quedā ꝑfectio imagis. q̄ꝛ grā ꝑfi-
cit naturā. Nota. bōa gratuita ſt̄ ꝟtu-
tes. vtpote innocētia. hūilitas. mūdi-
cia cordis ⁊c̄. Sicut deus dr̄ bonus
⁊ iuſtus. ſic hō creat⁹ eſt bon⁹ ⁊ iuſt⁹
ad ſimilitudinē videlꝫ dei. Caſ. Et q̄ꝛ
ne putarēt humanam creationem pa
trū ſemini eſſe deputādam. adiecit. ⁊
nō ipi nos. Naꝫ q̄uis natiuitati no
ſtre myſteriū prebeat corꝑalis opera
tio. tamen ille in hūc mūdum nos ꝓ-
batur adducere: qui cuncta facit ad
exiſtentiam ꝑuēire. Deinde venit ad
populum fidelem: ⁊ quid ſit per com
parationes pulcerrimas oſtendit:

dicēs.nos āt Populꝰ eiꝰ nos popu/
li chriani qui eius impio famulamur
Et oues paſcue eiꝰ oues ſūt ſimpli/
ces⁊ deuote ꝑſōe:⁊ ipe eaꝝ paſtor ve
rꝰ.⁊ paſcua eiꝰ ē diuinarū ſcripturarum
copioſa ⁊ dulcis epulatio Ipe ei ſcri/
ptuē ſt paſcue qbꝰ fidelis aīa ſaginat
⁊ ad future beatitudīs amena ꝑduci
tur.ſic iſtis tribus ꝟtutibꝰ cōplexꝰ eſt
qd agere:quid credē:qd intelligē de/
beat chrianꝰ Hu. Cōſequent āt i ꝑ/
fectis chrianis cōfeſſionē īducit pec
catoꝝ di. Introite portas eius in
confeſſiōe ⁊ ſimiliter introite Atria
eius ī hymnis cōfitemi illi qi dicat.
bonū ē cōfiteri dn̄o cōfeſſiōe laudis.
ſed precedere debꝫ cōfeſſio peccatoꝝ.
ꝙ n̄ ē ſpēoſa laus ī ore pctōris. Ecc.
xv. Caſ. Porte dn̄i ſūt: hūilis pnīa
bapmū ſacrū:charitas ſcā.elemoſyne
miſericordes:ceteraqꝫ mādata ꝑ que
ad eiꝰ poſſimꝰ ꝑuēire cōſpectū Gre.
Cum pcc̄a nr̄a per lachrymas cōfite
mur:anguſte vie portas ingredimur
Sꝫ cū pꝰ hec ad etnā vitā ꝑducimur
porte nr̄e atria ī cōfeſſionū laudibus
intramꝰ:ꝙ ibi āguſtia iā nō erit:cum
iā etne ſolēnitatis leticiam aſſūpſerit
Propt̄ cōfeſſiōis nr̄e anguſtiaꝝ veri
tas dicit Intrate ꝑ āguſtā portam: ⁊
cū pꝰ ſe recipi ī altitudinē gaudij et/
ni ꝑſumēt.dicebat.ſtatuiſti ī loco ſpa/
tioſo pedes meos Hu. Et poſt ꝯfeſ
ſionē pcōꝝ Laudate nomē eiꝰ .i.
chrm a q̄ ⁊ vos chriani nomīati eſtis
Cauſā huius laudatiōis ſbiūgit di.
Qm̄ ſuauis ē dn̄s in queꝫ deſiderāt
angeli videre.i.ꝓſpicē ſicut dr.i. Pe
tri.i. Et ne ſuauitatē hāc crederes tē
ꝑalē aut trāſitoriā Ido ſbdit In etnū
mīa eiꝰ quātū ad ſaluādos q̄ inmo/
biliter ī eternitate ꝑdurāt: q̄s h̄ mīa
dei a peccato liberauerit. Et ne qſqꝫ
de mīa hac nimis confidat addit.⁊ de
iuſticia dicens Et vſqꝫ in generati/
onē ⁊ generationē veritas eius trāſ
latio rōna hꝫ.⁊ vſqꝫ in ſeculum ſeculi
veritas eiꝰ Hug. qua populos iu
dicabit implēs ꝓmiſſa tam bonis q̄
malis Unde ibunt hi in vitā eternā.
illi vero in ignē eternū Caſſ. Mirabi
liter hic pſalmiſta nos vtraſqꝫ cōfeſ
ſiones edocuit.vt et alacres dn̄o iu/
bilemus.⁊ peccatoꝝ nr̄oꝝ vulnera ſi
ne intermiſſiōe plāgamus In hoc eī
mūdo vtrunqꝫ eſt neceſſariū.vt nec
in triſticia deſperet dei ſeruꝰ:nec iteꝝ
animus eius proſꝑis reddat elatus.
Nā ſicut ſanitas hoīs humorū pace
conſiſtit Ita perfectꝰ ē chrianꝰ q̄ fue/
rit inter ꝑn̄tiū coꝝ viciſſitudinē imo
biliter tpatꝰ Suſcipiamꝰ ergo alacri mē/
te que dicta ſunt Qualis enim ſit iſta
deploratio ex hoc dat intelligi:vt in
ea ꝑcipiat dn̄s eſſe laudādus merito.
ꝙ inde venit non reatꝰ:non pena:ſed
ꝑmia.non deformis ſeruitus:ſed pul
cra libertas Col. Quapropt ab eius
laude nequaqꝫ ceſſemꝰ a q̄ creati ſumꝰ
⁊ redēpti.quatenꝰ in leticia ſempiter
na iubilum exultationis cum gratia/
rūactione mereamur in eternū conci
nere cum omibus ſcīs et electis ſuis
qui ē benedictꝰ ī ſe.ſe. Amen

MIſericordiā.

Titulus. Pſal: dd Hug
In ꝑcedētibꝰ pſalmis ſepe
dixerat letādū eē et cātādū ⁊ iubilan
dum Nūc vero ī hoc pſal.dicit qd cā/
tādū ſit:⁊ cū qbꝰ ſotijs:in q̄ etiā doce
mur bona appetere ⁊ mala rēnuere:
que ē ꝑfecta conuerſatio vite chriane
Et ꝙ oīs ꝑfectio ē nobis a chro:ido
titulus hꝫ ipi dauid:vnde ſēſus ē ta
lis Pſalmꝰ iſte attribuit dd: id ē chri
ſto cui omē bonū nr̄m attribuēdum
eſt. Caſſ. Et nihil de dauid terre/
no rege intelligas: ſed omnia de chri
ſto rege celeſti dicta cognoſcas.

Dicit ꝙ cõgregatio ſãctorum per vni
uerſũ orbem chriſto adquiſita: id eſt:
populus chriſtianus.
Miam. Glo. In preſẽti vita qua
peccatores ad pñiã expectas.
⁊ iudiciũ. quod erit in futuro ſeculo
cãtabo. i. iocũde ãnũciabo. ⁊ h̃ ti
bi. i. ad honorẽ tuũ Nic. Tẽp⁹ mĩe
mõ ẽ et tp̃s iudicij futuꝝ ẽ. Niſi eni
de⁹ pmo ꝑ miam pceret. nõ inueniret
q̃s ꝑ iudiciũ coronaret Audi apoſto/
lũ q̃ mõ diſtinguit vtrũq; tp̃s. de tp̃e
mĩe ſic Ignoras inquit o hõ q̃m be/
nignitas di ad pñiã te adducit? An
diuitias benignitatis ⁊ paciẽ ⁊ lõga/
nimitatis ei⁹ cõtẽnis? De tp̃e iudicij
ſbdit. Tu aũt iquit ſm duritiã cordis
tui. ⁊ cor ipenitẽs: theſauriſas tibi i/
rã i die ire ⁊ reuelatiõis iuſti iudicij
dei: q̃ rddet vnicuiq; ſm opa ſua Nos
ꝙ fres q̃m hẽm⁹ tp̃s mĩe: nõ nob blã
diamur Nõ dicamus: ſꝑ pcet de⁹ In
tellige quia ido parcit vt corrigaris.
non vt in malicia pſeueres Et propt
hec duo. ſ. vt cõſeq̃ valeã miam ⁊ effu
gẽ iudiciũ Pſallã. Caſſ. Dño pſal
lit. qui bonis factis ſuis eum placare
cõtẽdit Ipa ẽ ei ſuauiſſima vt⁹ armo
nie: q̃n vox cognoſcit opib⁹ ꝯſonare.
Nã ſi he due res diſcrepabili ſibi va
rietate diſſẽtiãt neq̃q; p̃nt pſalmodie
tẽꝑatã efficẽ cãtilenã Seq̃t Hu. Et
itelligã i via imaculata q̃n vẽies ad
me. i. imaculatum me cuſtodiã ⁊ ſo
licite cõſiderabo aduẽtũ tuũ. ſiue ad
iudiciũ ſiue i morte mea Vñ Lu. xij.
Et vos eſtote pati. i. ab oĩ pctõ mun
dati. ꝙ q̃ hor. nõ put. fili⁹ hois venit
et Deide exponit q̃d ſit vita imacula
ta. d. Perãbulabã. vitã h⁹ mũdi tnſ
currẽdo Ni. i inocẽtia cordis mei
ſine fictiõe falſa exteriori: h̃ ẽ: i pu/
ritate cõſcie in medio dom⁹ mee. i.
cõſcie mee Col. Ille i medio domus
cõſcie ſue deãbulat: qui ſollicite oẽs

cogitationes cordis ſui ꝑſcrutat. ⁊ ſi
quid i ea iueniat q̃d oculos dine ma/
ieſtatis offẽdat: ſtati corrigit ⁊ emen/
dat Ecõtra quiſq̃s pmit mala cõſcia
cuius cor circa trenas cõcupiſcẽtias
diſꝑſũ ẽ: nõ ãbulat i domo ꝯſcie ſue.
ꝙ ibi nõ iuenit niſi accuſationẽ ⁊ in/
quietudinẽ peccatoꝝ. ſed foris vagat.
q̃rẽs pacẽ ⁊ quietẽ in fabulis: ſpecta/
culis ac ceteris cõcupiſcẽtijs trenis.
Poſtea inocẽtiã ꝑ ptes exponit di.
Nic. Non ꝓponebã ãte oculos
meos rez iniuſtã. ſ. ad ꝯcupiſcẽdũ ali
q̃d iniuſtũ cupiditate duct⁹ exẽplis ra/
proꝝ. Faciẽtes ꝑuaricatiões. ſ. dine
legis trãſgreſſiones odiui. ſ. coruz
maliciã. ꝙ eiuſdẽ vtutis ẽ diligẽ bo᷑
⁊ odire malũ ei oppoſitum Nõ adhe
ſit mihi cor prauũ q̃i diceret Et ſi ex
paſſiõe fui mot⁹ ad horaz ad aliquam
maliciã. nõ tñ i ea ꝑmãſi ꝑ obſtinatio
nẽ Declinantẽ a me malignũ. i. ma/
lo igne ignitũ. ſ. igne ire: inuidie: ſuꝑ/
bie: luxurie: ⁊ hmõi vitioꝝ Nõ cogno
ſcebã. ꝑ approbationẽ Die. Etiam ſi
erat mihi ꝓxim⁹: vel amic⁹: ſiue ep̃s:
abbas: vel in qualibꝫ dignitate cõſti
ſtitut⁹: q̃m ſi ꝑuertebãt vias ſuas pra
ue viuẽdo. ſic eã fugiebã vt penit⁹ ei⁹
mẽoriã nõ facerẽ Et ꝙ iuſt⁹ nõ ſoluz
odit peccata opis: ſed etiã oris Ideo
ſbiũgit Nic. Detrahẽtẽ ſecreto ꝓxi
mo ſuo. ſ. i ei⁹ abſẽtia. ⁊ ſic dr̃ celatũ.
ꝙ ñ põt audire hũc pſeq̃bar. vel re
ꝑhendẽdo. vel ei nõ credẽdo. ꝙ ſi de
eſt auditor: deeſt ⁊ detractor Col. Ni
eni tã inquietat aĩam nihil ẽ q̃d ita i/
mobilẽ et iſtabilem faciat q̃z facile to
tũ credere. ⁊ obtrectatoꝝ vba temera
rio mẽtis aſſenſu ſequi Hic ei crebre
diſſẽſiões: hic odia multa naſcunt. ꝙ
et dilẽtiſſimos amicos etiã ligua ma/
ligna facit diſcordes At ꝯ: magna q̃/
es animi eſt. magna moruz grauitas
nõ temere de quoq; ſiniſtꝝ velle reci

pere vel audire Hie. Et q̄ iuſt⁹ non
ſolum ſpernit peccata opis ⁊ oris: ſʒ
etiā apparētiā peccatoꝝ ī alijs ſignis
Jdō ſubdit Superbo oculo .i. cū ho
mie q̄ ē ſuperbus corde Et dicit oculo:
q̄ diſpoſitio cordis maxime apparet ī
oculo ⁊ inſatiabili corde qualis eſt
auarus qui nō ſatiat̄ pecunia. Eccle
ſi. v. cū hoc videlʒ hoīe nō edebā
.i. Tales ei nō debēt eē pncipes. vel
p̄lati ꝯmēſales Vn̄ eccle. ix. Viri iu/
ſti ſint tibi cōuiue Et in alio pſal. di
cit Innocētes et recti adheſerūt mihi
Seq̄t̄ qualit̄ pnceps aut p̄lat⁹ ſe de/
bʒ habē ad bonos dicēs Oculi mei
ad fideles ⁊c. Caſſ. Jllos oculos
cordis q̄s auertebat a peſſimis. nunc
ꝯfitet̄ ſe ſociare cū ſcīs Hie. Nō di
xit: oculi mei ad diuites ⁊c: aut ipa/
tores: aut ep̄os. aut preſbyteros: ſed
ad fideles Hi. vt ſedeāt mecū .i. cō
ſilijs. iudicijs. ⁊ menſis. Et q̄ nō ſoluʒ
decʒ pncipē aut p̄latū habere fideles
conſiliarios. ſed etiā bonos ac religio
ſos miſtros. Jdeo ſbdit̄ Ambulās in
via īmaculata .p vic ſāctitatē ⁊ hone
ſtatem hic mihi miniſtrabat id ē ī
domo mea ſeruiebat Caſſ. Et q̄uis
hoc nō a laicis videat̄ exceptū: tn̄ ſpe
cialit̄ p̄latis ꝓbat̄ īpoſitū. vt tales mi
niſtros habeāt: q̄ diuis regulis nō re
pugnāt Hi. Conſequent̄ adhuc oñt
qualit̄ ſe debeat hr̄e ad malos: dicēs.
Nō hītabit ī medio dom⁹ mee .i. in
ter miſtros meos q̄ facit ſupbiā ali
os deſpiciēdo. vel cōculcādo q̄ loq̄
tur inīq̄ alijs detrahēdo ꝑuis collo
quijs nō direxit .i. nō ꝓficiet ī cō
ſpectu oculoꝝ meoꝝ vt talibus cre
derē Caſſ. aut aliqua ꝓſpitate melio
rent̄ Hu. Ecōtra d̄ malo pncipe dr̄ ꝓ
uerbio. xxx. Princeps qui libent̄ au
dit v̄ba mēdacij: miſtros hʒ īpios Hi.
Et q̄ aliqui ſbiectoꝝ ſunt ita mali q̄
nō ſoluʒ ſunt a pncipib⁹ bonis depel

lendi. ſʒ etiā vita ꝑuādi vt iuſticia ſer/
uet̄. ⁊ alij terreant̄. Jdeo ſbdit̄ In
matutino .i. celeriter ſine expectatio
ne ne ſbueniret impedimētū int̄fici
ebā materiali gladio quātū ad pnci
pes terre. ⁊ ſpūali q̄ntuʒ ad p̄latos
oēs pctōres terre exigentib⁹ culpis
ſuis vt diſpderē de ciuitate dn̄i .i.
de coītate bonoꝝ. ne per malos īficiā
tur oēs operātes īiquitatē Ex p̄/
dictis ei colligit̄ q̄ quilibʒ princeps
aut p̄latus ſe hēat ſm formā hic a da
uid traditā. videlʒ deuote erga deuʒ
mūde ⁊ honeſte ad ſeipm: ⁊ iuſte ad
populū ſibi ſubiectū Col. Hoc etiaʒ
ſciēdū q̄ predicta chr̄o applicari pñt
put ſatis pʒ in gloſa. hūc tn̄ vltimum
verſiculū exponit Caſ. de viro iuſto.
qui poſt vitatos malos aſſerit demo
nū ſuggeſtiōes ſe de corde ſuo expuliſ
ſe dicens In matutīo int̄ficiebā oēs
pctōres ⁊c. Glo. Ex Caſſio. q̄i dicat
Nō tm̄ malos hoīes vitaui: ſʒ etiā vi
tia declinaui q̄ in matutīo. .i. in initio
ſuggeſtionis. qn̄ q̄i crepuſcula tētati/
onū incipiunt apparere: interficiebaʒ
orōe omēs peccatores ⁊c. .i. demōes
qui vniuerſā carnem prauis immiſſio
nibus deducūt ad reatū Caſſ Hi int̄
ficiunt̄. qn̄ nobis cōpūctio lachryma
rū diui roris infuſiōe. vel diuina miſe
ratiōe cōfert̄. Neq̄ȝ ei cā lachrymaꝝ
cōpūctionē qn̄ volum⁹ offerre ꝑuale/
mus. ſed tūc impēdit̄. qn̄ ipi⁹ largita/
te p̄ſtat̄ vt diſpderem de ciuitate dn̄i
omnes opantes īiquitatē .i. Ciuitateʒ
dn̄i aīam piā p̄res dixerūt eē. de qua
diabol⁹ diſpdit̄: qn̄ a ſua intētione rei
mouet̄ O crudelis: o tyrānice volun
tatis diaboli iniquitas Nō ſufficit ei
q̄ hoīes mori fecit: ſed adhuc ne per
penitētiā recupati poſſint viuē et ſal
uari vehementer inſiſtit Sed tu dn̄e
qui vides impudiciſſimum hoſtem:
preſta validam defēſſionem. ne ille ad

votū ſuū pueniat: qui te nobis offen
ſum. i. iratū facē inſatiabili calliditate
feſtinat. Cognouim⁹ q̄lis iſte fuerit ſā
ctiſſim⁹ vir: q̄ miam ⁊ iudiciū dn̄i pu
ra mēte cantauit: queadmodū malos
abſolute vitauit. bonis āt fuerit gra
tiſſima ſocietate piūct⁹: ↄcupiſcētias
cordis ſui ſaluberrīa deliberatōe ſbie
cerit. vt merito p̄fectōez obtinuiſſe vi
deat̄. quā cētenari⁹ numer⁹ cuius iſte
p̄s eſt ſignare phibet̄. Col. Preſtet
nobis diuina mia grām ac fortitudi/
nē inficiēdi in nobis prauos vitioꝝ
mot⁹. ⁊ dn̄icis p oīa ſic obedire māda
tis. vt n̄ cū pctōrib⁹ a ciuitate dn̄i ī illo
extremo iudicio diſperdamur: ſʒ mor
tificatis ī nobis vitijs ⁊ pctōꝝ remiſ
ſiōe adepta. cū ſcis electis in taberna
cula eterne felicitatis recipi merea/
mur. Per chrīm dn̄m nr̄m. cui honor
⁊ gloria in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Domine exau-

di orōnē. Titul⁹. Caſ. Orō
paupis cū anxi⁹ fuerit ⁊ corā dn̄o ef/
fuderit precē ſuā. Q̄uis aliq̄ preſentē
pſalmū dn̄o ſaluatori putauerūt eſſe
aptādū. Ni. p eo ꝙ apoſtol⁹ ad he/
breos. p̄. allegat lrāʒ h⁹ p̄s. illū vide/
lʒ v̄ſiculū. Initio tu dn̄e t̄rā fūdaſ. ⁊c̄
vſqʒ ibi. Et āni tui nō deficiēt. p hāc
lrām pbans eq̄litatē filij ad prēm in
potētia ⁊ duratōe. Caſſ. Cōueniens
tn̄ videt̄ afflicti magis ⁊ gemētis pau
peris. ſicut ⁊ ipſe titul⁹ ptinet itrodu
cere in hac relatōe pſonā. q̄z multa ſt̄
q̄ chrō imaculato neq̄ant puenire. p̄/
mo ꝙ āxi⁹ nuſqʒ fuiſſe legit̄ dn̄s xp̄s
Anxi⁹ eſt ei. q̄ in graui diſcrimie pſti
tut⁹ nullā ptē quaʒ ſeq̄ debeat nouit
eligere. Deinde qd̄ īfra dicit̄: oblit⁹ ſū
cōedere panē meū: ⁊ illud. q̄z cinerē
tāqʒ p. man. Ad lrāʒ eni nō legit̄ xp̄m
fuiſſe in hac egeſtate. Et nota ꝙ duʒ
vbiqʒ in titulis noīa ſint poſita: hic
paup̄ ſine noīe introducit̄ ad loq̄ndū.
ſcʒ vt cū vni attribuit̄: oēs xp̄i pau
peres cognoſcerēt hoc ſibi attributū
orō. Preterea ↄcedēdū ē hūc pſalmū
eē quartū ex his. q̄ ītitulat̄ ab orōne.
Q̄uis penitētiū q̄nt⁹ eē videat̄. Hu.
Hoc āt ideo fit: q̄z hic p̄s. pcipue loq̄
tur de illa pte pnīe q̄ dr̄ orō. Col. cu
ius efficacie deſcriptionē ſi ſcire volu
eris. hāc ſb titulo pſalmi lxxxix. inue
nies luculent̄ depictā. Predicti vero
tituli tal̄ ē ſēſus. Hu. Iſte p̄s. ē orō
paupis. i. aīe paupt̄ate ſpūalē gemen
tis. cū anxi⁹ fuerit ī miſerijs vite pre
ſentis: ⁊ effuderit corā dn̄o precē ſuā.
Caſ. Cū dicit corā dn̄o. talē orōnem
vult itelligi. q̄ de ſacculis aīe ante pe
des regios q̄ſi aurei metalli copia de
cora fūdat̄. vix ei repies ſicut q̄dā di/
xit. vt orāti cuiqʒ nō aliq̄d īane. ⁊ ali
ēne cogitatōis icurrat obſtaculū ⁊ in
tētionē q̄ ī deū mēs dirigit̄ declinet
ac frāgat. ⁊ ideo certamē magnū atqʒ
ſaluberrimū ē orōni cepte iugit̄ imu/
nere: ⁊ cū adiutorio dī obſiſtē viuaci/
ter ſuggeſtiōib⁹ inimici: q̄ten⁹ fixa ſp
ad deū mēs ſtabili itētiōe ptēdat. Vi
dens itaqʒ pph̄a āte aduētum dn̄i hu
manos indeſinent̄ creſcē errores: pſo
nā paupis ↄuenient̄ aſſūpſit: q̄ calami
tates mūdi pnīe humilitate defleret.
vt cito illi miſericors ſbueniret queʒ
tot mala adunato faſce depmebāt. Di
cit ergo
Dn̄e exaudi orōnē meā. Ni. pro/
cedētē ex corde: q̄z orō ſm̄ Damaſc̄
eſt aſcēſus mētis in deum. Et clamor
me⁹. pcedēs ex ore. ad te veniat. i.
accept⁹ ſit corā te. Caſſ. Hūc āt mo/
dū ſcē orōnis ſeruādū deuotiſſimus
xp̄ian⁹ intelligat. vt id ipm cogitet qd̄
orat. ipſū reſpiciat mēte. cui ſupplicat
ore. oēs ſupfluas cogitationes exclu
dat: aliud nō admittat extraneum. ne
vt ait quidā puriſſimis fōtib⁹ apros